

T.C.

TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI

EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM BİLİM DALI

**İNGİLİZCE ÖĞRETİMİNDE BAŞARIYI ARTTIRAN
ETMENLERE İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN
İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

SEVDA SIDIKA YILDIZ

Danışman Prof. Dr. FEVZİ DURSUN

TOKAT- 2024

ETİK SÖZLEŞME

Bu belge ile bu tezdeki bütün bilgi toplama ve raporlaştırma sürecinin Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'ne, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Tez Yazım Kılavuzuna, genel akademik kurallara ve etik ilkelere uygun olarak gerçekleştirildiğini; bu tez çalışmasının “intihal engelleme” programı ile tarandığını, bana ait olmayan tüm bilgi, düşünce ve bulgulara atıf yaptığımı ve kaynağını gösterdiğimi beyan eder, sorumluluğun tarafıma ait olduğunu kabul ederim.

Tarih: 30/12/2024

Sevda Sıdika YILDIZ

JÜRİ KABUL VE ONAY

TEŞEKKÜR

Bu çalışmanın hazırlanmasında emeği geçen ve bana her aşamada rehberlik eden, değerli danışmanım Prof. Dr. Fevzi DURSUN'a sonsuz teşekkürlerimi sunarım. Kendisi, sadece tez sürecinde değil, Tezsiz Yüksek Lisans ile başlayan yüksek lisans sürecimde hep yol gösteren olmuş, yoluma ışık tutmuştur. Araştırma boyunca verdiği kıymetli öneriler ve yönlendirmeler ile bu tezin şekillenmesinde büyük katkı sağlamıştır. Sabırla ve titizlikle gösterdiği destek, bu çalışmanın başarısına önemli ölçüde etki etmiştir.

Yüksek lisans sürecimde beni yönlendiren, akademik bilgileriyle ufku genişleten ve düşünsel açıdan zenginleştiren Doç. Dr. Muhammet Fatih ALKAN hocama ve Doç. Dr. Beste DİNÇER hocama teşekkür ederim. Geri bildirimleriniz ve katkılarınız, bu çalışmanın her aşamasında büyük önem taşımıştır.

Bu süreçte sabır ve anlayışla bana destek olan, her zaman yanımda olan aileme teşekkür etmek istiyorum. Desteği için eşim Ferdi Yıldız'a teşekkür ederim. Yüksek Lisansımın her aşamasında, gerek ders gerek tez aşamasında, çocuklarım Emir Kağan Yıldız ve Zeynep Asya Yıldız'a, bana gösterdikleri sabır, anlayış ve sevgi, bu zorlu süreci başarıyla tamamlamama yardımcı oldu. Sizlerin desteği zorluklar karşısında bana güç verdi.

Çalışmalarımda bana ilham veren, çalışmama katkı sağlayan arkadaşlarıma da teşekkür ederim. Birlikte yürüdüğümüz bu yolculuk, yalnızca akademik anlamda değil, kişisel olarak da değerli bir deneyim olmuştur. Son olarak, tezimi yazarken desteğini ve anlayışını hiçbir zaman eksik etmeyen tüm yakın çevreme teşekkür ederim. Bu süreçte bana sağladığınız güven ve moral, başarılı bir sonuç elde etmemi sağladı.

Bu tezimi benimle hep gurur duyacağını bildiğim rahmetli babam Mehmet Ali Öz'e ithaf ediyorum. Tez sürecimde yaşadığımız hastalık dönemi ve vefat sürecinde neredeyse vazgeçme durumuna gelmişken, onu gururlandırmak için çalışmamı tamamlamak istedim. Annem Günsel Öz'e dualarını hiç esirgemediği için teşekkür ederim.

ÖZET

İNGİLİZCE ÖĞRETİMİNDE BAŞARIYI ARTTIRAN ETMENLERE İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

Yıldız, Sevda Sıdka

Yüksek Lisans, Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Fevzi Dursun

Aralık 2024, xii + 65

Bu çalışma, özellikle dil çalışmalarının arttığı Tanzimat döneminden günümüze kadar bir devlet politikası olarak ele alınan yabancı dil öğretimi konusunu, İngilizce dilinde başarıyı artıran etmenler bağlamında incelemeyi amaçlamaktadır. Türkiye’de yabancı dil öğretiminde uygulanan farklı yöntemler ve teknikler ile devlet politikalarıyla desteklenen çeşitli stratejiler olmasına rağmen, istenilen başarı düzeyine henüz tam anlamıyla ulaşamamıştır. Bu nedenle, yabancı dil öğretimini etkileyen faktörlerin bütüncül bir şekilde ele alınması gerektiği vurgulanmaktadır. Araştırmanın amacı, İngilizce dil öğreniminde karşılaşılan zorlukları ve başarıyı artıran etmenleri öğretmen görüşleri doğrultusunda belirleyerek, dil öğretimi süreçlerinde etkili olan faktörleri derinlemesine analiz etmektir.

Çalışma katılımcılarını, Tokat ilinde görev yapan ve amaçlı örnekleme yoluyla seçilen 25 İngilizce öğretmeni oluşturmaktadır. Nitel araştırma ile desenlenen bu çalışma yüz yüze görüşme tekniği ile araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Araştırma bulguları “zorluklar, öğretim süreci, teknoloji ile öğretim, öğrenci merkezli öğrenme, motivasyon ve dil-kültür bağı” temaları altında toplanmıştır. Öğretmenlerin görüşlerinden, en büyük zorlukların eğitim programında yer alan kazanımların fazla olması ve programın dört beceriye uygun olmaması kaynaklı olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, öğretim sürecinde planlama yapmanın dil başarısını artırmada etkili olduğu ifade edilmiştir. Teknolojinin derslerde kullanılmasının öğrencilerin öğrenme süreçlerini zenginleştirdiği ve motivasyonlarını artırdığı vurgulanmıştır. Öğrenci merkezli öğrenme yöntemlerinden proje tabanlı öğrenmenin, kalıcılığı sağlamada en etkili yöntemlerden biri olduğu belirtilmiştir. Dil öğreniminde

motivasyonun, öğrencilerin olumlu tutum geliştirmesinde ve ilgilerini artırmada önemli bir etken olduğu, dilin günlük yaşama uyarlanması ve kültürel bağ kurmanın öğrenmeyi kolaylaştırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma bulgularına göre, öğretmenler eğitim programında kazanımların ders saatleriyle uyumlu olmamasının ve her okul türü için aynı kazanımların belirlenmesinin zorluklara yol açtığını ifade etmiştir. Ayrıca, derslerin planlı bir şekilde yürütülmesinin hem belirsizliği önlediği hem de öğretim sürecine olumlu katkılar sunduğu belirtilmiştir. Teknoloji kullanımı, öğrencilerin öğrenme süreçlerini zenginleştirmiş, ilgi çekici ve kültürel bağlamlı materyaller ise öğrenmeyi desteklemiştir. Sonuç olarak, bu araştırma, İngilizce öğretiminde başarıyı artıran etmenlerin ve yaşanan zorlukların kapsamlı bir şekilde anlaşılmasını sağlamış ve öğretmenlerin görüşlerine dayalı olarak dil öğretiminde etkili stratejiler geliştirilmesi gerektiğini ortaya koymuştur. Araştırmanın sonuçları, İngilizce öğretiminde politikaların ve uygulamaların geliştirilmesine yönelik somut öneriler sunmaktadır. Bu bağlamda, öğretmenlerin mesleki gelişimlerine yönelik sürekli eğitim programlarının oluşturulması, müfredatın dört beceriye uygun şekilde yeniden düzenlenmesi ve teknoloji kullanımının yaygınlaştırılması, dil öğretiminde daha etkili sonuçlar elde edilmesine katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yabancı Dil Öğrenme Başarısı, Öğretmen Görüşleri, İngilizce Başarısı

ABSTRACT

AN ANALYSIS OF TEACHER OPINIONS ON FACTORS THAT INCREASE SUCCESS IN ENGLISH LANGUAGE TEACHING

Yıldız, Sevdâ Sıdıka

Master's Degree in Educational Programs and Instructional Sciences

Thesis Advisor: Prof. Dr. Fevzi Dursun

December 2024, xii + 65

This study aims to examine the issue of foreign language teaching, which has been a state policy since the Tanzimat period, particularly during the period when language studies increased, in the context of factors that increase success in English language education. Despite the various methods and techniques applied in foreign language teaching in Türkiye, as well as the strategies supported by state policies, the desired level of success has not yet been fully achieved. Therefore, it is emphasized that the factors affecting foreign language teaching need to be addressed in a holistic manner. The purpose of the research is to identify the challenges encountered in English language learning and the factors that increase success based on teachers' opinions, and to conduct an in-depth analysis of the factors that are effective in the language teaching process.

The study participants consist of 25 English teachers working in Tokat province, selected through purposive sampling. This qualitative research was designed using face-to-face interviews and data were collected through a semi-structured interview form developed by the researchers. The research findings are categorized under the themes of "challenges, teaching process, teaching with technology, student-centered learning, motivation, and language-culture connection." According to the teachers' opinions, the biggest challenges were found to be the excessive number of learning outcomes in the curriculum and the curriculum's failure to align with the four skills. Furthermore, it was stated that planning during the teaching process is effective in increasing language success. The use of technology in lessons was emphasized as enriching students' learning processes and increasing their motivation. Among the student-centered learning methods, project-based learning was identified as one of the most effective methods for ensuring retention. It was concluded that motivation in language learning is an important factor in developing students' positive attitudes and increasing their interest, and that adapting the

language to daily life and establishing cultural connections facilitate learning. According to the research findings, teachers stated that the incompatibility of the learning outcomes with the lesson hours and the same outcomes being set for all types of schools led to difficulties. Additionally, it was noted that planning the lessons in a structured manner not only prevented uncertainty but also made positive contributions to the teaching process. The use of technology enriched students' learning processes, while engaging and culturally contextualized materials supported learning. In conclusion, this research has provided a comprehensive understanding of the factors that increase success in English language teaching and the challenges encountered, highlighting the need to develop effective strategies in language teaching based on teachers' perspectives. The findings of the study offer concrete suggestions for the development of policies and practices in English language teaching. In this context, establishing continuous training programs for teachers' professional development, reorganizing the curriculum in line with the four skills, and expanding the use of technology will contribute to achieving more effective outcomes in language teaching.

Keywords: Foreign Language Learning Achievement, Teacher's Opinions, English Achievement

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ETİK SÖZLEŞME.....	i
JÜRİ KABUL VE ONAY	ii
TEŞEKKÜR.....	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT.....	vi
İÇİNDEKİLER	viii
TABLO LİSTESİ.....	xi
KISALTMALAR.....	xii
BÖLÜM I.....	1
GİRİŞ	1
Problem.....	2
Amaç.....	3
Alt Amaçlar.....	3
Önem.....	4
Sayıtlılar.....	6
Sınırlılıklar	6
Tanımlar.....	6
BÖLÜM II	8
KAVRAMSAL ÇERÇEVE.....	8
Dil	9
Dil Öğretiminde Kullanılan Yöntem ve Teknikler	12
Dil Öğretiminde Öğrenci Merkezli Uygulamalar	13
Dil Ve Kültür Arasındaki İlişki	15
Yurt İçinde Yapılmış Çalışmalar	18
Yurt Dışında Yapılmış Çalışmalar.....	19

BÖLÜM III	21
YÖNTEM	21
Araştırma Deseni	21
Çalışma Grubu	21
Veri Toplama Aracı	22
Veri Toplama Süreci	23
Verilerin Analizi	23
Geçerlilik Güvenirlik Çalışmaları	24
BÖLÜM IV	25
BULGULAR	25
İngilizce Öğretmenlerinin Karşılaştıkları Zorluklar Sorusuna İlişkin Bulgular	25
İngilizce Başarısını Arttırmada Kullanılan Yöntem Ve Teknikler Sorusuna İlişkin Bulgular	28
İngilizce Öğretiminde Teknoloji Kullanımının Dil Başarısını Arttırmadaki Payı Sorusuna İlişkin Bulgular	30
İngilizce Öğretim Başarısını Arttırmada Kullanılan Öğrenci Merkezli Yöntemler ve Başarıya Etkileri Sorusuna İlişkin Bulgular	32
Öğrenci Merkezli Yöntemlerin Başarıya Etkisine İlişkin Bulgular	34
İngilizce Dil Başarısını Arttırmada Öğrenci Motivasyonunun Etkisi Sorusuna İlişkin Bulgular	36
İngilizce Dil Başarısını Arttırmada Dili Günlük Hayata Uyarlama Ve Kültürel Etkileşimin Etkisi Sorusuna İlişkin Görüşler	38
BÖLÜM V	41
TARTIŞMA	41
BÖLÜM VI	46
SONUÇ VE ÖNERİLER	46
Öneriler	48
Araştırmacılara Yönelik Öneriler	48

Uygulamaya Yönelik Öneriler.....	48
KAYNAKÇA.....	49
EKLER.....	62
Ek 1. Uygulanan Görüşme Formu	62
Ek 2: İzin Belgesi.....	64
ÖZGEÇMİŞ	65

TABLO LİSTESİ

	Sayfa
Tablo 1. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Demografik Özellikleri	22
Tablo 2. Süreçte Yaşanan Zorluklar Temalı Kod Listesi	25
Tablo 3. Öğretim Sürecinde Kullanılan Ve Yöntem Teknik Temalı Kod Listesi	28
Tablo 4. Teknoloji ile öğretim Teması Kod Listesi	30
Tablo 5. Öğrenci Merkezli Temalı Kod Listesi	32
Tablo 6. Öğrenci Merkezli Teması	34
Tablo 7. Motivasyon Temalı Kod Listesi	36
Tablo 8. Dil ve Kültür Bağı Temalı Kod Listesi	38

KISALTMALAR

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

TDK: Türk Dil Kurumu

TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu

Erasmus+ : Avrupa Birliği'nin eğitim, öğretim, gençlik ve spor alanlarındaki programını ifade eden bir terimdir.

BÖLÜM I

GİRİŞ

Küreselleşen dünya ve günümüz göz önünde bulundurulduğunda yabancı dil öğrenmek, kişilerin bireysel hayatlarında çok önemli bir yer almaktadır. Dil bilmek, farklı bakış açıları ile dünyaya bakmak, başka kültürleri ve o insanları da anlamak demektir. Her birey, yaşantıları ve etkileşimleri yoluyla farklı kültürlerle sosyalleşir ve bu süreçte gelişim sağlar (Gialamas, Pelonis, & Medeiros, 2014). Profesyonel hayatımızı düşünürsek ise dil bilmek uluslararası rekabet gücüne erişmek demektir. Ancak dil edinme sürecinde mümkün olduğunca aktif olmak ve dilin doğal edinme sürecine yakın yaklaşımlar benimsemek çok önemlidir. Özellikle de küçük yaşlarda dil öğretimine başlandıysa çocuklara süreci sevdirmek ve süreci çocuklar için kolaylaştırmak temel hedef olmalıdır. Küçük yaşta başlanan dil eğitimleri, hedef dile en yakın şekilde öğrenmeyi desteklemektedir (Çetintaş, 2010) Çocuğun ilgi ve eğilimi oluşmaz ise süreç zorlu olacak ve öğrenmeye karşı direnç gelişebilecektir. İlerleyen yaşlarda da olsa dil edinimi zorlu ve sabır isteyen bir süreç olması sebebiyle, süreçte aktif olunması ve olumlu tutumlar geliştirilmesi önemlidir. Bu paralelde dil öğretimi ve öğreniminde başarıyı arttıran her türlü etmenin belirlenmesi ve bu etmenlerin öğretmenler tarafından nasıl algılanıp değerlendirildiği, eğitim açısından çok önemlidir (Brown, 2000)

21.yüzyılın temel gerekliliklerinden olan en az bir yabancı dil bilme ve etkin şekilde kullanma konusunda Türkiye'nin ne yazık ki istenilen düzeye gelemediği birçok araştırma tarafından ortaya konulmuştur (Tepav ve Durmuşçelebi, 2013), (TEPAV & British Council, 2013). Cumhuriyetin ilk dönemlerinden itibaren dil öğrenimine önem verilmiş ve çeşitli politikalar uygulanmış olsa da, yabancı dilde yazma, konuşma, dinleme ve okuma gibi dört temel beceride henüz istenilen seviyeye ulaşamadığı görülmektedir (Education First, 2020). Memiş ve Erdem'in (2013) çalışmasında, öğretmenlerin yabancı dil politikalarına bakış açıları, uygulamaya yansımaları ve görüşleri ele alınmış, ayrıca yabancı dil öğretiminde karşılaşılan sorunlara yönelik çözüm önerileri geliştirilmiştir.

Bu araştırma, İngilizce öğretmenlerinin karşılaştıkları zorlukları, kullandıkları öğretim stratejilerini, motivasyonu artırma yöntemlerini ve öğrenci başarısını değerlendirme biçimlerini incelemeyi amaçlamakta olup, İngilizce öğretiminde daha

etkili yaklaşımların belirlenmesine katkı sağlamayı hedeflemektedir. Dil eğitiminde öğretmenlerin bakış açılarını anlamak ve bu görüşlerin öğrenci başarısına olan etkisini değerlendirmek adına alana katkı yapacağı düşünülmektedir. Öğretmenlerin sınıf içi deneyimleri, pedagojik bilgi ve birikimleri, öğrencilerin dil öğrenme süreçlerine dair önemli ipuçları sunmaktadır. Bu nedenle, öğretmenlerin yabancı dil öğretimindeki başarı faktörlerine dair görüşlerinin sistematik bir şekilde değerlendirilmesi, dil eğitimine yönelik stratejilerin geliştirilmesi dil eğitimi politikalarının ve uygulamalarının geliştirilmesine, öğrenci başarısını arttırmak için öğretmenlerin daha etkili yöntemler kullanmasına katkıda bulunacaktır. Demirel (1990), yabancı dil öğretiminin 10 temel ilkesini şu şekilde özetlemiştir: Dört temel beceriyi geliştirmek, akademik etkinlikleri planlamak, basitten karmaşığa ve somuttan soyuta doğru ilerlemek, görsel ve işitsel materyaller kullanmak, ana dili gerektiğinde kullanmak, yapıları tek tek öğretmek, bilgileri günlük hayata aktarmayı sağlamak, öğrencilerin derse aktif katılımını teşvik etmek, bireysel farklılıkları gözetmek ve öğrencileri motive etmektir.

Problem

Yabancı dil eğitimi, Türkiye'de tarih boyunca eğitim politikalarının önemli bir unsuru olmuş, bireylerin küresel düzeyde iletişim becerilerini geliştirmesi ve uluslararası standartlara uygun bireyler yetiştirilmesi hedeflenmiştir. Ancak, yabancı dil eğitimi süreçlerinde karşılaşılan zorluklar ve öğrenim hedeflerine ulaşılamaması, bu alanda istenilen başarı düzeyine henüz erişilemediğini göstermektedir (Demirel, 1990). Özellikle İngilizce öğretiminde, öğrencilerin dört temel dil becerisini (dinleme, konuşma, okuma ve yazma) geliştirmekte zorlandığı gözlemlenmiştir. Bu durum, kazanımların yoğunluğu, ders saatlerinin yetersizliği, öğretim yöntemlerinin etkili uygulanamaması, teknolojinin sınırlı kullanımı ve öğrenci motivasyonundaki düşüş gibi çeşitli faktörlere dayandırılmaktadır. Ayrıca, dil öğreniminde kültürel bağ kurmanın önemi ve dilin günlük yaşama uyarlanması gerekliliği sıklıkla göz ardı edilmektedir.

Yabancı dil öğrenimi, bireylerin yalnızca günlük hayatlarını değil, farklı kültürleri anlamalarını, dünya ile daha derin bir bağ kurmalarını da sağlamaktadır (Avşar, 2001). Cumhuriyet dönemi itibarıyla bu konuda pek çok politika geliştirilmiş, dil öğretimine ilişkin araştırma ve incelemeler yapılmış ve öğretim programları yenilenmiştir. Ancak, dört temel beceriyi geliştirebilecek etkili bir eğitim modeli henüz tam anlamıyla

bulunamamıştır (Güneş, 2009). Günümüzün bilgi çağında, bilim, ekonomi ve sosyal ilişkiler bağlamında küresel kabul gören İngilizceyi etkili bir şekilde kullanabilmek, bireylerin bu bilgilere ve fırsatlara erişiminin ilk basamağıdır (Ivan, 2014).

Dil öğreniminde bireylere doğal yollarla ya da bu yolları taklit eden yöntemlerle eğitim verilmesi, yalnızca öğrenmeyi kolaylaştırmakla kalmayıp süreci de hızlandırmaktadır (Akpınar, 2011). Özellikle erken yaşlarda dil öğrenimine başlanması, bireylerin farklı kültürlerle karşı daha olumlu tutum geliştirmesine ve kariyer planlaması süreçlerinde daha geniş bir perspektif kazanmalarına yardımcı olmaktadır (Küçük, 2006).

Öğrencilerin dil öğreniminde başarılı olabilmesi birçok faktöre bağlıdır. Motivasyon, öğrenme ortamının niteliği, kullanılan öğretim yöntem ve teknikleri, bireysel farklılıklar ve geri bildirim süreçleri, bu faktörler arasında yer almaktadır. Bununla birlikte, öğretmenlerin yabancı dil öğretiminde karşılaştıkları zorluklar ve bu zorluklara dayalı çözüm önerilerinin incelenmesi, dil öğretiminde etkili stratejiler geliştirilmesi açısından kritik öneme sahiptir.

Bu araştırma, İngilizce öğretiminde yaşanan zorlukları ve başarıyı artıran etmenleri öğretmen görüşleri doğrultusunda ele almayı, öğretim sürecine dair bütüncül bir anlayış sunmayı ve bu alandaki politika ve uygulamaların geliştirilmesine katkı sağlamayı amaçlamaktadır. Bu bulgular, hem teorik hem de pratik düzeyde yabancı dil öğretimine yön verebilecek çözümler sunarak, dil eğitimi süreçlerini iyileştirme yolunda önemli bir adım teşkil etmektedir. Bu çalışma, öğretmenlerin deneyim ve görüşlerinden yola çıkarak İngilizce öğretiminde başarıya ulaşmanın yollarını ortaya koyarak alana katkı sağlayacaktır.

Amaç

Bu araştırmanın temel amacı, İngilizce öğretiminde öğretmenlerin karşılaştıkları zorlukları tespit etmek ve dil öğretiminde başarıyı artıran etmenler hakkında öğretmenlerin görüşlerini incelemektir. Bu genel amaca bağlı olarak aşağıdaki alt amaçlara cevap aranmıştır.

Alt Amaçlar

Bu temel amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. İngilizce dil başarısını artırmada öğretmenlerin karşılaştıkları temel zorluklar nelerdir?
2. İngilizce dil başarısını artırmada kullanılan etkili yöntem ve teknikler nelerdir?
3. İngilizce dil başarısını artırmada teknolojinin rolü ve katkısı nedir?
4. İngilizce dil başarısını artırmada öğrenci merkezli yöntemler nelerdir ve bu yöntemler başarıyı nasıl etkilemektedir?
5. İngilizce dil başarısını artırmada öğrenci motivasyonunun önemi ve etkisi nedir?
6. İngilizce dil başarısını artırmada dilin günlük hayata uyarlanmasının ve kültürel iletişimin katkıları nasıldır?

Önem

Bu araştırma, İngilizce öğretiminde karşılaşılan zorluklar ve başarıyı artıran etmenlere dair somut veriler sunarak, eğitim alanındaki literatüre ve dil öğretimi uygulamalarına önemli katkılar sağlamayı amaçlamaktadır. Dil öğrenme sürecinde, her öğrencinin farklı özelliklere sahip olduğu göz önünde bulundurulduğunda, bir öğretim yönteminin tüm öğrenciler için yeterli olması beklenemez. Öğrencilerin yaşadıkları çevre, sosyo-ekonomik durumları, kültürel değerleri gibi faktörler öğrenme süreçlerini doğrudan etkileyen unsurlardır. Bu nedenle, öğretim sürecinde bireysel farklılıkların dikkate alınması ve çeşitli öğrenme yöntemlerinin uygulanması, öğrencilerin başarılarını artıracaktır (Ekmekçi, 1983).

Araştırmanın bulguları, öğretim yöntemlerinin çeşitlendirilmesinin, teknolojinin sınıflara entegrasyonunun ve öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarına yönelik ders planlamasının önemini vurgulamaktadır. Bu unsurlar, eğitimde kalitenin artmasına ve öğrencilerin dil öğrenme süreçlerinin daha verimli hale gelmesine olanak sağlayacaktır (Yılmaz, 2012).

Ayrıca, bu çalışma, dil öğretiminin hem bilişsel hem de duyuşsal süreçlerini ele alarak öğretmenlerin gözlemlerini ve deneyimlerini içerdiği için önemli bir boşluğu doldurmaktadır. Literatürde genellikle tek bir boyut üzerinden yapılan incelemelere kıyasla, bu araştırma öğretmenlerin farklı yaş, kıdem, cinsiyet ve okul türlerinden gelen

görüşlerini bir araya getirerek daha kapsamlı bir perspektif sunmaktadır. Çalışmamızda, dil öğretimine bütünsel bir yaklaşım sergilenerek çeşitli faktörlerin etkileşimi incelenecek, bu da araştırmayı özgün kılacaktır. Özellikle, aktif sınıflarında başarılı sonuçlar elde eden öğretmenlerin görüşlerine dayanan bu çalışma, alandaki mevcut araştırmalara farklı bir bakış açısı kazandıracak ve dil öğretimi süreçlerinin daha etkili hale gelmesi için somut öneriler sunacaktır.

Dil öğreniminde, hiçbir yöntem ya da teknik tek başına yeterli olamayabilir. Çünkü her birey farklıdır ve öğrenme süreçleri de kişiye özeldir. Öğrencilerin çevreleri, sosyo-ekonomik durumları, kültürel değerleri gibi faktörler, öğrenme süreçlerini etkileyen unsurlar arasında yer almaktadır. Bu nedenle, öğrenme yöntemlerinin çeşitlendirilmesi öğrenme sürecini olumlu etkileyecektir (Ekmekçi, 1983). Etkili bir öğretim için yöntemlerin çeşitlendirilmesi, teknolojinin sınıfa entegrasyonu, öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarına yönelik ders planlaması ve derslerin motive edici hale getirilmesi öğretimin kalitesini doğrudan etkilemektedir (Yılmaz, 2012).

Dil öğrenme sürecindeki öğrencilerin bilişsel ve duyuşsal süreçlerine dair çok sayıda araştırma bulunmaktadır. Ancak, öğretmen görüşlerine dayalı olarak bu süreçlerin her iki yönünü bir arada inceleyen ve yöntem tekniklerini de değerlendiren çalışmalar sınırlıdır. Ayrıca, bu araştırma, farklı yaş, kıdem, cinsiyet ve okul türlerinden gelen öğretmen görüşlerine yer vererek literatürdeki diğer araştırmalardan ayrılmaktadır. Genellikle mevcut araştırmalar tek bir boyut üzerinden ilerlerken, bu çalışma daha kapsamlı bir bakış açısı sunarak alandaki literatüre önemli bir katkı sağlamaktadır. Dil öğretimine bütünsel bir yaklaşım getirerek, farklı faktörlerin etkileşimini inceleyen bu çalışma, özgün bir araştırma olarak değerlendirilmektedir. Ayrıca, aktif sınıflarında başarılı öğretim yapan öğretmenlerden edinilen görüşlerin yer aldığı bu araştırma, literatürde değerli bir kaynak oluşturacaktır.

Araştırmanın önemi, öğretmenlerin dil öğretiminde karşılaştıkları zorlukları daha iyi anlayarak etkili stratejiler geliştirmelerine yardımcı olacak olmasıdır. Ayrıca, bu çalışma, eğitim politikalarını şekillendiren karar vericilere de değerli bilgiler sunacak, öğretim yöntemlerinin geliştirilmesine ve öğrenci başarılarının artırılmasına katkıda bulunacaktır. Bu araştırma, öğretmenlerin dil öğretiminde daha bilinçli ve etkili uygulamalar geliştirmelerine olanak tanıyacak ve alan yazına katkı sunacaktır.

Sayıtlar

Araştırmada görüşlerine başvurulmuş öğretmenlerin araştırmaya katkı sağlamak amacıyla dürüst ve samimi cevaplar verdiği kabul edilmektedir.

Dil öğretiminde karşılaşılan zorlukların ve başarıyı artıran etmenlerin Türkiye'deki eğitim sisteminde yaygın olduğu kabul edilmektedir.

Öğretmenlerin dil öğretiminde başarıyı artıran faktörleri tanımlama ve değerlendirme konusunda yeterli bilgi ve deneyime sahip oldukları kabul edilmiştir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin, Türkiye'deki dil öğretim süreçlerinde karşılaşılan zorlukları ve başarıyı artıran etmenleri genel olarak temsil ettiği varsayılmaktadır.

Sınırlılıklar

Bu araştırma, yalnızca 25 İngilizce öğretmeni ile yapılmıştır, bu nedenle bulguların genellenebilirliği sınırlıdır.

Çalışma, yalnızca yarı yapılandırılmış görüşme formu ile veri toplanarak gerçekleştirilmiş olup, veri toplama süreci, yalnızca Nisan, Mayıs ve Haziran 2024 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir, bu nedenle zaman dilimi sınırlı bir dönemi kapsamaktadır.

Tanımlar

Motivasyon: Bir kişiyi bir hedefe ulaşmaya iten manevi veya dış faktörler, motivasyonu oluşturur. Hedefe ulaşmak için gereken enerji, istek ve kararlılık bu süreçle sağlanır. Kişisel hedefler, başarıma arzusu, güven duygusu ve çevresel, toplumsal baskılar gibi faktörler, motivasyonu etkileyen unsurlardır (Yazıcı, 2019). Motivasyon, içsel ve dışsal olmak üzere ikiye ayrılır. İçsel motivasyon, kişiyi beğenme, merak etme ve bir konuda gelişme gibi manevi nedenlerle harekete geçiren bir güçken; dışsal motivasyon, başarı, ödül, övgü veya cezadan kaçınma gibi dışsal faktörlerin etkisiyle kişiyi harekete geçiren bir itici güçtür (Aslan ve Doğan, 2020).

İlgi: İlgi, bireyin bir şeye olan merakı ve eğilimidir. İnsan sevdiği veya anlamlı bulduğu bir şeye merak duyduğunda dikkatini bu durum üzerinde yoğunlaştırır ve toplar.

Bir kişinin eğilimi onun motivasyonunu ve hayatındaki seçimlerini etkileyebilir (Sümbül, 2020)

Bireysel öğrenme: Bireysel öğrenme, bireyin ilgi, merak ve ihtiyaçlarına göre kendi hızında, kendi temposuyla ve tarzıyla öğrenme sürecidir. Bu öğrenme yöntemi, bireyin kendi sorumluluğunda gerçekleşir ve çoğu zaman bir öğretmenin veya bir grubun etkileşimi olmadan, bireyin kendi kendini yönlendirmesi ve kendi performansına bağlı olarak kendi hızında gerçekleşir. Bireysel öğrenme, bireylerin uzmanlaşmış bir alanda kendilerini güncellemelerine olanak tanıdığı için günümüz eğitim ve iş dünyasında daha önemli hale gelmektedir (Çavuşoğlu ve Kartal, 2020).

Proje tabanlı öğrenme: Proje tabanlı öğrenme (PBL), öğrencilerin gerçek hayat ve günlük yaşamdaki problemleri araştırarak ve kendi kendine veya grupla çözerek öğrenmelerini temel edinen bir öğrenme yaklaşımıdır. Bu modelde öğrenciler, belirli bir sürede bir projeye odaklanır ve bu süreçte hem kuramsal hem pratikteki detayları aynı zamanda bireysel yetenek ve becerilerini kullanarak projeyi tamamlarlar. Proje tabanlı öğrenmede, öğrenme süreci aktif, öğrenci merkezli ve disiplinler arasıdır (Hamurcu, 2015)

İş birliği: İş birliği, bir grup insanın ortak bir amaca ulaşmak için birlikte çaba sarf ettiği, bilgi ve kaynaklarını paylaştığı iletişimin yoğun olduğu bir süreçtir. Bu süreç, bireylerin veya grupların kendi yeteneklerini ve bireysel becerilerini bir araya getirerek daha etkili, yaratıcı, etkileyici ve verimli sonuçlar elde etmelerine olanak tanır. Eğitim, iş hayatı ve günlük yaşamda önemli bir rol oynar ve başarıyı destekler (Yasul ve Samancı, 2015)

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Havighurst ve Ncu-Garten (1967)'e göre öğretmenin rolleri öğrencilerle ilişkilidir. Bunlar; Öğrencide güven duygusu oluşturma, sınıfı yönetme, öğrenmeleri değerlendirme, mesleki anlamda uzman olma, topluma liderlik etmedir. TDK'ye göre ise öğretmen mesleği bilgi öğretmek olan kişi olarak tanımlanmıştır. 1973 tarihli Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 43. maddesinde ise öğretmenlik şu şekilde tanımlanmıştır: “Devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleği” ve bu görevi yerine getiren kişi öğretmendir’. Birçok metaforla da öğretmen tanımlanmıştır. Bunlardan bazıları; yol gösterici, sevilen bir varlıktır, ışık kaynağıdır, orkestra şefi, dert ortağı, bahçıvan, mum, ilaç. Öğretmenin rolü zaman zaman gelişim ve değişime uğramıştır. Cumhuriyetin kurulduğu ilk zamanlarda öğretmen bilgiyi aktaran, kişi iken artık bu tanım yeterli olmamaktadır. Günümüzde öğretmen rehberlik eden, yol gösteren, yola ışık tutan, bilgiye ulaşmayı sağlayan kişidir. Benimsenen eğitim modeline göre öğretmenin rolü değişmektedir. Eğer model geleneksel yöntemlere uygunsa öğretmenin rolü ve sınıf içindeki payı da artmaktadır (Aydın, 2005). Zaman zaman öğretmen rolleri değişse de öğretmenin etki gücü yadsınamaz bir gerçektir (Akyüz, 2007). Yıllar içinde öğretmen yeterlilikleri de tıpkı tanımı gibi değişmiştir. Yıllar içinde öğretmen yeterlilikleri de tıpkı tanımı gibi değişmiştir. 1999 yılında 3 yeterlilikle sınırlandırılmışken, 2006 yılında 6 alt alan ve 31 yeterlilik alt alanı elenirken 2017 yılında ise öğretmen yeterlilikleri 11 alt alan ve 65 alt içerikle belirlenmiştir. Öğretmen, kurtuluş savaşından bu yana her zaman toplumda birleştirici, yol gösterici, bilge kişilikler olmuşlardır. Örnek vermek gerekirse, öğrencinin öğrenmesini izleme, kayıt altında tutma ve değerlendirme ile tanımlanan süreç zaman içinde, mesleki bilgi, mesleki beceri, tutum ve değerler başlığı altında irdelenmiş, daha sonra bu başlıkların altında alt gereklilik ve yeterlilikler belirlenmiştir. Örneğin; kişisel değerler ve mesleki gelişim, öğrenci tanıma, öğrenme ve öğretmen süreci, öğrenmeyi, gelişimi izleme ve değerlendirme, okul aile ve toplum ilişkileri. Program ve İçerik Bilgisi, başlığı altında birleştirilmiş 31 tane alt yeterlilik ve performans göstergeleri mevcuttur (MEB, 2017). Yenilikçi yaklaşımlarda öğretmenin rolü farklı olduğu gibi öğrenci rolü de aynı paralelde değişmiştir. Öğrenci geleneksel eğitimde pasif durumda ve bilgiyi öğrenmekten sorumlu kişiyken yenilikçi

uygulamalarla birlikte öğrenci aktif olmuş ve bilgiyi keşfeden ve öğrenmeden sorumlu olan kişi haline gelmiştir (Göçer ve Çaylı, 2017). Tüm bu araştırma sonuçlarından da anlaşılacağı gibi öğretmen hangi dönemde yaşamış olursa olsun, hangi eğitim politikası benimsenmiş olursa olsun hep belirleyici bir rol üstlenmiştir. Bu roller öğretmene sorumluluklar yüklemektedir. Bu sorumlulukların da bireyi daha çok olumlu anlamda etkilemesi beklenmektedir. Öğrenci öğrenen bireydir. Eğer geleneksel yaklaşıma göre değerlendirecek olursak öğrenci sınıftaki otoriteye uyan kişidir. Öğretmen belirli kural ve kaidelerle bilgi aktaran ise öğrenci de bu kurallara uyan kişidir (Cüceloğlu, 2021). Öğretmen terimi, Türk Dil Kurumu'na (2022) göre "mesleği bilgi öğretmek olan, yol göstermek olan kimse, hoca, muallim, muallime" olarak tanımlanırken günümüzde öğretmen kavramı için bu kelimelerin eksik, güncellenmeye ve genişletilmeye ihtiyacı olan bir kavram olarak düşünülmektedir. Öğretmen teriminin kapsamı günümüzde o kadar genişlemiştir ki sadece 'bilgi öğretene ya da aktaran kişi' olarak ifade edilemeyeceği düşünülmektedir. Öğretmen, öğrenciye sadece bilgi aktaran bir birey değil, hayata bakış açısına yön veren, hayat yolunda öğrenmesine rehberlik eden kişidir. Sadece bilgi değil hem bilgi beceriye ulaşmayı öğreten, öğrenme yolculuğunda bir yol arkadaşı ve rehberdir. Öğretmen, yolu aydınlatan, doğru yolu işaret eden kılavuzluk eden yani 'mürşit, bilgin, usta' gibi sıfatlarla anılan kişidir (Cüceloğlu, 2022).

Dil

Anadil doğal yollarla edinilirken yabancı dil öğreniminde farklı yöntem tekniklere yer vermek gerekmektedir. Dil öğrenme sürecinde anadil gibi bir edinme süreci yoktur. Bu yüzden dil edinme kavramı bu farkı anlatmak için kullanılmıştır (Krashen, 1982). Farklı dil yapısını anlayabilmek için farklı bağlamlar içinde çeşitli yöntem tekniklerle edinilmesi gerekmektedir (Widdowson, 1990). Urquhart ve Weir, (1998) okuma becerisini yazılı sembollerin bir anlam içerecek şekilde yorumlamak olarak nitelemiştir. İster kendi dilimizi anlamlandırırken ister başka dili öğrenirken okuma becerisinin gelişmesi dilin gelişim sürecini etkileyecektir. Bu da elbette uzun çaba ve emekler sonucunda oluşacaktır. Yabancı dilde dört beceri kavramı bir iletişimde gerekli olan, dinleme, okuma yazma ve konuşabilme yetisini kastetmektedir (Donald ve Kneale, 2001). Stern (2003)' e göre yabancı dil yaşanılan alanda doğal yollarla öğrenilmeyen ve yaşadığı alanda resmi işlerde ya da sosyal ilişkilerde kullanılmayan dildir. Yabancı dil

farklı ülkede kullanılan bir dili öğrenmektir. Bu yüzden doğal öğrenme sürecinden biraz uzaktır ve dört beceriyi de edinebilmek zorlu bir süreç olabilmektedir. Bu yüzden öğrenme zorlaşabilmektedir ve öğrenmeyi kolaylaştırabilmek için öğrenme ortamı çeşitlendirilmelidir. 21.yüzyıl becerilerinden olan en az bir yabancı dil bilme ve kullanma sebebiyle dil öğrenimi çok büyük bir önem kazanmıştır. Bu çağda yaşamının önkoşulu neredeyse dil bilmektir. Dil bilmeden hiçbir gelişme takip edilememekte, iletişim kurmada zorluklar yaşanmaktadır (Cangil, 2004). Dil edinme sürecinde kendi kendine öğrenme işi zor iken yardımla süreç daha kolaylaşabilmektedir (Grobe, 2006). Dil becerisinin gelişimini etkileyen birçok faktör vardır. Bunlar arasında çevresel durumlar, yabancı dilin yapısı ve anadil arasındaki dilbilimsel yapıların uyumu, bireyin dil ile ilgili yeterlikleri, kullanılan materyaller bu durumu etkiler (Grobe, 2006). Dil edinme sürecinin doğal yollarla olması öğrenmeyi kolaylaştıran bir etmendir. Ancak ikinci dil ya da yabancı bir dil olarak öğrenmek elbette ki doğal yolla edinmekten çok daha zorlu bir süreç olacaktır. Türkiye’de uzun yıllardır yabancı dil olarak İngilizce öğretimi ders programı içerisinde ancak dili aktif kullanma konusunda yetersizlikler vardır. Dilin kurallarını bilmek, cümle yapısının bileşenlerini bilmek dili konuşmaya yetmemektedir. İngilizce öğrenme yaşının düşmesi, dil ediniminde kolaylaştırıcı bir etki yapabilmektedir. Erken yaşta başlayan çocuklar dile ve dil öğrenimine daha az dirençli ve önyargısız oldukları için hem anadillerinin farkında olmakta hem de başka dilin varlığını daha kolay kabul edebilmektedirler. Küçük çocuklar dil öğrendikçe de daha zengin bir bakış açısıyla dünyaya bakmaktadır (Küçük, 2006). Bunun yanında eğitim politikaları da dil edinme süreçlerine yön vermektedir. Bunun bir örneği olarak 21. Yüzyıl eğitim politikaları teknoloji ve eğitimi iç içe bir hale getirmiştir. Her ülke ya da kuruluş eğitim ve teknolojiye olan ihtiyacın farkında ve eğitimlerini teknoloji ile geliştirmeye çalışmaktadırlar. Bunun için de elbette teknoloji içeren eğitime düzenli bir bütçe ayrılmalıdır (Brown ve Warschauer, 2006). Teknoloji dil edinme süreçlerine girerken bireyler arası farklılıklar da önem kazanmıştır. Bu süreçte öğretme yöntemini çeşitlendirmek bireyler arası farklılıkları dikkate almak demektir ve süreci olumlu etkileyebilmektedir (Beşkardeş, 2007). Ergin (2008)’e göre dil günlük hayatta kullanılan sistematik iletişim aracıdır. Kendine göre kuralları ve bir sistemi vardır. Teknoloji de dil edinme sürecinde hem bireysel farklılıkları dikkate alan hem de bilgiyi yayan bir araçtır ve bu sebeple de eğitimde yerini almıştır (Uysal ve Gazibey, 2010).

Dil öğrenmek için birçok farklı yaklaşım bulunmaktadır. Dilbilimciler, psikolog ve filozoflar sözdizimi ya da tümce bilim kavramı üstünde durmuşlardır. Bunu da bir dili bilmekle o dille ilgili kelimeleri öğrenmeyle eş tutulmayacağını ve bu kelimeleri iletişime uygun şekilde bir arada kullanmakla mümkün olabileceğinin altını çizmişlerdir (Cowie, 2010). Bunun için de farklı yeterlilikler devreye girmektedir. Deneme ve Demirel (2012)'ye göre dil kendine has kod ve sembollerde anlam kazanmış bir iletişim aracıdır. Dil insanın doğal bir özelliğidir ve bu yeteneğini geliştirmek ve bireysel farklılıklar dâhilinde olmaktadır. Bunları tek tek detaylandırarak olursak; Ngadiso (2013) yazmayı; bireyin iletmek istediği duygu ve düşüncelerini belirli bir düzen içerisinde, grafik semboller olan harflerin sözcüklere, sözcüklerin cümlelere ve cümlelerin de metinlere dönüştürülmesidir, şeklinde tanımlar. Öğrencilerin öğrendikleri kelime dağarcığını, dil bilgisi kurallarını ve ifade becerilerini yapılandırılmış bir şekilde uygulamalarına olanak tanır. Dil Bilgisi ve kelime kullanımından bahsedecek olursak, yazma etkinlikleri yapılırken, öğrenciler, yazma sırasında gramer kurallarını doğru şekilde ve kelime seçimlerini doğru uygulayarak dil bilgisi bilgi ve becerilerini pekiştirir. Yazma etkinliği yaparken amaç sadece yazmak değil aynı zamanda dil kalıplarını da öğrenmektir. İfade etme becerisi ise, yazma ile ortaya çıkan ve öğrencilerin düşüncelerini düzenleme, yaratıcılıklarını ortaya çıkarma ve kullanma fırsatı sunar. Hem özgün ürünler ortaya çıkar hem de üst düzey anlama becerileri ve ifade yetenekleri desteklenir. Düzenli yazma alıştırmaları, öğrencilerin düşüncelerini dilde daha hızlı ifade etmelerine yardımcı olur (Genç, 2014). Türkiye'de de bunu destekler şekilde eğitim programında değişikliğe gitmiş ve Talim Terbiye Kurulu Başkanlığının 25.06.2012 tarih ve 69 sayılı kararı ile İlköğretim kurumları (ilkokul ve ortaokul) haftalık ders çizelgesi 2012-2013 eğitim öğretim yılından itibaren birinci ve beşinci sınıflardan başlanmak üzere kademeli olarak uygulanmaya başlanmıştır. 2013-2014 eğitim öğretim yılında 2. Sınıfların haftalık ders programına ilk kez İngilizce dersi konulmuştur. 2014-2015 eğitim öğretim yılından itibaren de ilkokul ikinci üçüncü ve dördüncü sınıfların ders programında İngilizce dersi yer almıştır. Anadil öğrenme süreci doğal ekstra bir çaba sarf edilmeden edinilen bir süreçtir. İkinci yabancı dil edinimi ise bir amaç doğrultusunda ve istendik olarak dil edinme sürecidir ve bu süreç çok çaba da gerektiren bir süreçtir (Dinçer, 2014). Burada

dikkat edilmesi gereken bu geniş bilgi kaynağı içinde hangi yöntem ve tekniği nasıl, ne süreyle ve ne aşamada kullanılacağına karar vermektir (Farr ve Murray, 2016). Örneğin; dinleme etkinlikleri yaptıkça, öğrencilerin dil öğreniminde telaffuzları, kelime vurgularını ve farklı konuşma hızlarını anlamaları gelişir. Dinleme sırasında kullanılan kelime ve dil yapıları, öğrencilerin bunları daha hızlı öğrenmesine yardımcı olur. Dinleme becerisi, etkili iletişim kurmanın temelini oluşturur. İletişimin temel gereği olan doğru dinleme anlamının da ilk basamağıdır. Bu sebeple aktif dinleme yapmak iletişim becerisi geliştirmeye yardımcı olur. Konuşma ise, üç beceri ile bağlantılıdır ve dil öğrenme sürecinde birlikte çalışır. Dinleme becerisi, öğrencilerin doğru telaffuz ve vurguları öğrenmesine yardımcı olur, bu da konuşma sırasında daha etkili bir iletişim kurmalarını sağlar. Konuşma, öğrencilerin düşüncelerini hızlıca ifade etmelerine yardımcı olurken yazma, bu ifadeleri daha detaylı ve yapılandırılmış hale getirir. Öğrenciler, dinleme sırasında duyduklarını yazıya dökerek hem dinleme hem de yazma becerilerini aynı anda geliştirebilir. Bu açıklamalardan da anlaşılacağı sürece yabancı dilin dört beceri de birbiri ile ilişkilidir ve biri gelişince bir diğeri de bu gelişim sürecinden olumlu etkilenir (Çeltik, 2022).

Dil Öğretiminde Kullanılan Yöntem ve Teknikler

Doğuşancı öğrenme kuramı savunan Chomsky dil öğrenme sürecinde kullanılan cümleler daha önceden duyulmamışsa ve otomatik şekilde oluşmaya başlamışsa dil öğrenilmiştir demektedir. Sözcüksel yaklaşım olarak adlandırılan kurama göre Richards & Rodgers, (2001)'göre ise öğrencilerin aktif olduğu öğrenme ortamlarını oluşturarak öğretmenin öğrenme sorumluluğunu aldığı öğrenme ortamlarında dil etkinlikleri yapmak öğrencilerin dili keşfetmekte olduklarını gösterir. Yabancı dil öğretiminde hangi teknik daha etkili, hangi teknikle daha iyi öğrenme yapılır tüm zamanlarda araştırılan ve çözüm bulunmak istenen bir konu olmuştur. Ancak hangi bireyde hangi yöntem daha etkili olduğu konusunda kesin bir kanı bulunmamaktadır. Çünkü tüm bireyler farklıdır ve öğrenmeleri de farklı olacaktır (Tarcan, 2004). Yabancı dil öğretiminde gün geçtikçe yeni stratejiler, teknikler, yöntemler araştırılmaktadır. Örneğin Demirel, 2010'a göre birey dil öğrenirken bol bol konuşturulması gereklidir ve bu süreçte öğrenirken hata yapabilir ve bu doğal bir süreçtir. Çünkü doğal öğrenmeler hata yaparak gerçekleşir. Yine Demirel, 2010'a göre öğrenmelerde iletişim çok önemlidir. Bu yüzden öğretmen ve öğrencilerin

bol iletişim kuracağı ortamlar oluşturulmalıdır. Bunu sağlamak için de öğrenen bireye kendi yaşantısından gerçek sorular sorularak öğrenme anlamlı hale getirilebilir. Dil öğretiminde çocuklara gelişimleri doğrultusunda öğrenme yaşantıları sağlamak önemlidir. Sadece bilişsel değil, psikomotor ve duyuşsal alanlarına da hitap edecek şekilde farklı etkinlik ve öğrenmeler planlamak süreçte çocuklara somut yaşantılar kazandırılması son derece önemlidir (Akpınar Delal, 2011). Bilişsel öğrenmeyi savunanlara göre ise dil öğrenirken ezber yapmak doğru değildir bunun yerine hafızayı geliştirmeye ve hafızayı aktif kullanmayı sağlayan tekniklerle öğretim yapılması daha iyi öğrenme sağlar (Doğan, 2012).

Dil Öğretiminde Öğrenci Merkezli Uygulamalar

2005 yılında Türkiye’de yapılan ilk ve ortaöğretim kurumlarının programlarındaki değişiklikler ile yeni program yapılmış ve yapılandırmacılık anlayışı esas alınmıştır. Yapılandırmacılığın temel felsefeci ilerlemeci yaklaşım ise program içeriğın yansıtılmıştır (Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], 2005). Yapılandırmacılık bir öğrenme kuramıdır ve deneyimler üzerinde durmaktadır. Yeni öğrenmelerin bir önceki öğrenme üzerine inşası konusudur (Sherman & Kurshan, 2005).

Dil öğretiminde kullanılan öğrenci merkezli uygulamalar, öğrencinin aktif katılımını destekleyen, süreçte öğrenciye rehberlik ederek kendi öğrenmesinden sorumlu olmayı öğreten uygulamalardır. Öğrenci kendi hızında, bireysel ilgi ve ihtiyaçlarına göre öğrenmeyi şekillendirebilir. Dil öğretiminde de aynı şekilde öğretmen sadece rehber sürecin ilerleme sorumluluğu ise öğrencidedir (Şimşek ve Özarslan, 2021). Bu görüşe örnek uygulamalar:

İletişimsel dil öğretimi (communicative language teaching- clt): Öğrencilerin dilin dil bilgisel yapısına odaklanmaktan daha çok, günlük hayatta kullanabilme becerilerini geliştirmeyi ve desteklemeyi amaçlar. Öğrenciler, günlük hayatta karşılaşılabilecekleri gerçeğine uygun durumlar üzerinden konuşma, dinleme, okuma ve yazma pratiği yaparak dili edinirler (Aktaş, 2005). Öğrenci, dili iletişim kurmak için süreçte dili aktif olarak kullanmadan sorumludur. Öğretmen süreçte rehberlik eden ve iletişim becerilerini destekleyen konumundadır (Göçer ve Karadağ, 2020). Görev Tabanlı Öğrenme (Task-Based Learning- TBL): Bu yaklaşım, öğrencilerin bir görevi yerine getirerek dil öğrenmesini sağlar. Gerçek dünyaya uygun ve görevlerine dayalı olan bu yöntem,

öğrencilere dili kullanarak bir hedefe ulaşmayı öğretir. Görevler; bir menü hazırlama, yol tarifi sorma, problem çözme gibi konular olabilir. Öğrenci, görevleri yaparken hedef dili kullanan kişidir, öğretmen ise dil öğrenirken yapılacakları organize eder ve gerektiği zaman destek sağlar (Okcan, 2020). Proje Tabanlı Öğrenme (Project-Based Learning - PBL): Proje tabanlı öğrenme, öğrencilerin belirli bir konu üzerinde uzun süre çalışarak dil becerilerini geliştirmesini sağlar. Projeler, öğrencilerin ilgi alanlarına göre belirlenir ve araştırma, sunum yapma gibi becerilerle birleştirilir. Öğrenci süreçte aktiftir ve bilgiye ulaşan kişidir öğretmen ise rehberlik eden ve dönüt veren konumundadır (Yıldız, 2015).

Çift Dillilik ve Eş Zamanlı Dil Kullanımı: Öğrencilerin ana dilini kullanarak ikinci bir dili öğrenmeleri desteklenir. Bu durum öğrencilerin anlamalarının gelişmesi, dili daha iyi kavrayabilmesi ve dil öğrenme sürecinde kendilerini daha rahat hissetmeleri için önemlidir. Öğrenciler, dil becerilerini iki dil arasında yaptıkları geçişlerle geliştirirler (Ateşal, 2018). Öğrenci dili hem kullanır hem de dil ile ilgili yeni şeyler üretir öğretmen ise bu süreçte destek sağlar ve öğrenene yardımcı olur. Kendi Kendine Yönlendirmeli Öğrenme: Öğrencilerin kendi öğrenme süreçlerini yönetmesini içeren öğrenme biçimidir. Öğrenciler, kendi hedeflerini belirleyip kaynaklar bulur ve dil öğrenme sürecinde kendi öğrenmesinden sorumludur. Dijital kaynaklar, çevrimiçi eğitim platformları ve çevrimiçi öğrenme sistemleri ve siteleri bu yöntemi destekler. Öğrenme hedeflerini öğrenci kendi belirler, kendi ilerlemesini takip eder (Yıldız, 2020). Öğretmen ise kaynak önerir, strateji geliştirir ve süreç boyunca öğrencilere rehberlik ederek destek olur.

İşbirlikçi Öğrenme: Öğrencilerin küçük gruplar halinde çalışarak aynı hedefe odaklanıp birlikte dil öğrenmesini sağlar. Grup üyeleri birbirlerine destek olur ve öğrenme sürecini birbirleriyle paylaşırlar (Batdı, 2019). Dil becerileri, iletişim yoluyla geliştirilir. Grup içinde aktif olarak görev alır, diğer üyelerle işbirliği yapar. Grupları yönlendirir ve işbirlikçi çalışmayı teşvik eder (Lou, Abrami ve Spence, 2000).

Dijital ve Teknoloji Destekli Öğrenme: Dijital araçlar ve platformlar, öğrenci merkezli dil öğrenimini destekleyen 21. Yüzyıl becerisine dayanan öğrenme yöntemidir. Öğrenciler, mobil uygulamalar, dil öğrenme platformları ve çevrimiçi kaynaklar aracılığıyla kendi hızlarında çalışabilir ve ihtiyaç duydukları her aşamada pratik yapabilirler (Batdı, 2015). Öğrenci bu süreçte dijital araçları kullanarak bağımsız olarak öğrenir ve bağımsız ilerleyebilir. Uygun dijital kaynakları tanıtır ve öğrencilere rehberlik eder.

Portfolyo Tabanlı Değerlendirme: Bu uygulama, öğrencilerin dil öğrenme sürecinde kendi çalışmalarını ve bireysel ilerlemelerini takip etmelerine olanak sağlar. Öğrenciler, yazılı metinler, projeler,

sunumlar, özgün eserler gibi çalışmalarını bir dosyada toplar ve kendi gelişimlerini gözlemleyebilirler. Öğrenci bu süreçte kendi çalışmalarını düzenler, akranlarıyla veya kendilerini bireysel olarak değerlendirir. Öğretmen ise gelişim sürecini izler ve geri bildirim verir (Gök, 2017). Öğrenci merkezli dil öğretim yöntemleri, öğrencilerin öğrenme sürecine daha fazla katılım sağlamasını, dil becerilerini gerçek hayatta kullanmalarını ve kendi öğrenme süreçlerini kontrol etmelerini teşvik eder. Bu tür uygulamalar, dil öğreniminde daha kalıcı bir anlayış ve daha kalıcı beceriler kazandırmaya yardımcı olur (Yeşim ve Özarslan, 2021).

Dil ve Kültür Arasındaki İlişki

İngilizce öğretmenlerinin dil öğretirken dile karşı olumlu tutum geliştirme gibi görevi de vardır. Bu yüzden kültür dil öğretiminde büyük rol oynar. Dil öğrenmek aynı zamanda başka bir kültürü de öğrenmektir. Her toplumun içinde bulunduğu grubun içinde kültürel özellikleri vardır bunu yaşamlarının her alanına yansıtırlar. Dil de bu alanlardan biridir. Dilbilimciler, dili sadece dilbilgisi olarak değil iletişim ve insanlar boyutunda araştırırlar (Haviland vd. 2002). Çevreyle etkileşim, kızgınlıkları, sevinci anlatma şekilleri, espri konuları ve neye güldükleri hepsi kültürden kültüre değişiklik gösterir. Buradan da dili öğrenirken o dilin insanları ve yaşayışları hakkında çok şey öğreneceğimizi çıkarabiliriz. Kültürel etkileşim ve dilin gerçek hayatta kullanılabilirliği de başarıyı etkileyen etmenler arasındadır (Fink ve Mairitsch, 2003). Konu ile ilgili literatür incelendiğinde, yabancı dilde başarının arttırılması, öğretmenlerin deneyim ve hedef dil ve kültüre ilişkin dünya görüşlerine dayanan önemli bir konudur. Bu konuda yapılan araştırmalar, öğretmenlerin görüşlerinin, öğrencilerin dil becerilerini geliştirmede, motivasyon ve başarılarının arttırılmasında önemli bir rol oynadığını gösteriyor (Engin, 2006). 2012 yılında eğitim konusunda yeni değişimler yapılmış 5.sınıflar ilkokul kademesinden ayrılıp 4+4+4 eğitim sistemine geçilmiştir. Bu değişim İngilizce dersine başlama yaşını da düşürmüştür. Böylelikle dile maruz kalma yaşı daha erkene çekilmiştir. Dilin gerçek yaşama dahil edilerek kullanılması, öğrencilerin hedef dilin kültürünü tanıması, öğrencilerin dil becerilerini teorikten pratiğe geçirerek uygulama fırsatı bulmalarını sağlayarak öğrenme sürecini destekler. Özetle, yabancı dilde başarıyı arttıran etmenler literatürde geniş bakış açılarıyla incelenmiştir. Öğretim stratejileri, öğrenci motivasyonu, teknolojinin kullanımı, kültürel etkileşim ve dilin

gerçek hayatta kullanılabilirliği ve uygulanabilirliği gibi faktörler, dil eğitiminde başarıyı destekleyebilecek önemli unsurlardır (Yeşilyurt, 2012). Bu unsurların öğrencilerin dil becerilerini geliştirmeye yönelik daha etkili ve kalıcı yaklaşımların geliştirilmesine katkı sağladığı literatürde vurgulanmaktadır. Aşık (2013) çalışmasında kültür hakkında, dilin kültürün bir yansıması olduğunu ve dil öğrenme sürecinde kültürün de önemli bir rol oynadığını vurgulamıştır. Dilin, sadece iletişim aracı değil, aynı zamanda bir kültürel kimlik taşıyıcısı olduğu ve dil öğrencilerinin, öğrenilen dilin kültürel bağlamını anlamadan gerçek anlamda dil becerisi geliştiremeyeceklerini belirtmiştir. Kültürün, dilin doğru kullanılabilmesi ve anlaşılabilmesi için gerekli olduğu düşüncesi öne çıkmıştır. Ayrıca Aşık (2013) çalışmasında, motivasyonun bireylerin belirli bir hedefe ulaşmak için gösterdikleri içsel ve dışsal çabaların toplamı olduğunu belirtmiştir. Yabancı dil öğreniminde motivasyon, öğrencilerin dili öğrenmeye yönelik isteklilik ve devamlılıklarını belirler. Çünkü motivasyon, öğrenme aktivitesinden zevk almayı gerektirir. Öğrenmekten zevk alma ise kişisel tatmin duygusunu da tetiklediğinden, bireyde başarıma hissini beraberinde getirir.. Öğretmenler, öğrencilerin yabancı dilde başarısını arttırmak için dil öğrenme sürecinin kalitesi, öğrencilerin motivasyonu, dilin günlük hayatta kullanılabilirliği, teknolojinin sağladığı imkânlar, öğrenci odaklı öğretim metotları ve kültürel etkileşim gibi konuları araştırmakta ve bunlardan maksimum fayda sağlamaya çalışmaktadırlar. Öğrencilere, dil ve kültür arasındaki ilişkiyi açıklamak için farklı örnekler verilebilir. Örneğin, dil öğrenmek ne işe yarar, başka kültürü tanımak bireye ne kazandırabilir sorularına birlikte örnekler bulunabilir. Bu şekilde ünlü ve başarılı olmuş ya da para kazanmış kişiler tanıtılıp dil öğrenme motivasyonu ve kültürel farkındalık artırılabilir (Karakış, 2014). Öğretmenlerin, öğrencilerin bireysel özelliklerini önemseyen, öğrenme stillerini ve ihtiyaçlarını dikkate alarak kişiselleştirilmiş ve bireye yönelik bir öğrenme ortamı oluşturmaları, başarıyı arttırmada önemli yere sahip olduğunu destekleyen araştırmalar mevcuttur. Yabancı dilde başarının artırılması, dil eğitiminin temel hedeflerinden biridir ve bu alandaki literatür, başarıyı etkileyen çeşitli faktörleri incelemiştir. Literatürde, öğrencilerin dil becerilerini geliştirmede etkili olan pek çok etmen bulunmaktadır. Öğretim metotları ve stratejileri, yabancı dilde başarı üzerinde önemli bir rol oynar. Öğrenci merkezli öğretim yaklaşımları, iletişime dayalı, öğrenmeyi sürece yayan, dil becerilerini günlük hayatla ilişkilendirilerek dahil etme ve öğrenmeyi oyunlaştırma gibi stratejiler, öğrencilerin motivasyonunu artırarak dil öğrenme sürecini kolaylaştırıp iyileştirebilir (Gömleksiz ve Kılınç, 2014). Ayrıca öğretmenler, dil öğrenme

sürecini zenginleştirmek, kalıcı öğrenmeyi sağlamak ve öğrenme sürecini etkili bir şekilde yönlendirmek için farklı öğretim stratejilerini ve tekniklerini kullanmaya dikkat etmektedirler. Bu stratejiler, öğrencilerin dil becerilerini geliştirmek, dil öğrenme sürecini daha etkili hale getirmek ve öğrencilerin dilde kendilerini daha rahat ifade etmelerini sağlamak amacıyla uygulanmaktadır. Bu bağlamda, öğretmenlerin bakış açıları ve deneyimleri, yabancı dilde başarının artırılmasında kritik ve stratejik bir rol oynamaktadır (Çarıkçıoğlu, 2019). Dil ve kültür arasındaki etkileşimi ele alan bir diğer çalışmada ise, dilin kültürün taşıyıcısı olduğu ve kültürün dil ile ilişkisi; dil ve kültürün dinamiklik kazanmasında birbirlerine olan katkıları üzerinde durulmuştur (Türk Dil Kurumu, 2021). Dil ve kültür arasındaki ilişki, dilin bir toplumun kültürel değerlerini, inançlarını ve yaşam biçimini yansıtan ve aktaran bir araç olarak işlev görmesi nedeniyle son derece önemlidir. Dil, bireylerin düşüncelerini, duygularını ve deneyimlerini ifade etmelerini sağlayarak kültürel kimliklerini oluşturur ve sürdürür. Dil ve kültür arasındaki etkileşimi ele alan bir çalışmada, dilin kültürün temel unsuru olduğu vurgulanmıştır. Dil, duygu ve düşüncenin adeta kabıdır; bir milletin bütün duygu ve düşünce hazinesi, dil kabına veya kalıbına dökülür ve bu dil kabı ile yerden yere, nesilden nesle aktarılır. Bu bağlamda, dil ve kültür arasındaki ilişki ve etkileşim üzerine kuramsal bir çerçeve oluşturulmuştur. Yine dil alanında yapılmış bir başka araştırmaya göre, Öğrencinin dil öğrenme sürecinde bulundukları fiziksel çevrelerin öğrenmeyi desteklediği sonucuna ulaşılmıştır. Farklı konseptlerde öğrenmeyi destekleme, farklı kültürleri tanıma olanakları gibi etmenler dil öğrenmede pozitif etkileri olduğu düşünülmektedir (Cantürk, 2021). İlgi, öğrencinin öğrenme sürecine olan dikkatini ve merakını ifade eder. Temizyürek ve Toker (2022) çalışmasında, dil öğretiminde kültürün de önemli bir yer tuttuğu, kültürel içeriklerin ve örneklerin öğrencilerin öğrenmeye olan ilgisini artırabileceği ifade edilmiştir. Kültürün dil öğrenme sürecine entegrasyonu, öğrencilerin hedef dildeki bağlamı daha iyi anlamalarına ve dil becerilerini daha etkili bir şekilde kullanmalarına olanak tanımaktadır. Öğretmenlerin bakış açıları inanışları dersin gidişatını ve öğrencilerle etkileşimi çok etkilemektedir. Öğrenme hızını, isteğini karşılıklı inanç ve davranışlar yönlendirebilmektedir (Yurduseven vd., 2022). Teknoloji konusunda dil öğrenmenin etkisi hakkında yapılan araştırmalar incelendiğinde ise, teknolojinin farklı öğrenme yöntemlerine sahip bireyler olması ve özellikle günümüzün y, z ve alfa kuşağı diye tabir edilen nesillerinin öğrenmelerinde olumlu etkisi olduğu düşünülmektedir. Bireylerin farklı dil yeterlilikleri, farklı öğrenme hızları olduğu düşünüldüğünde ise,

farklı yöntem ve teknikler kullanmak, görsel, işitsel, bedensel, duyuşsal, bilişsel öğrenme türlerine sahip öğrenciler için zengin ve hedef kültüre ait doğal, gerçekçi içerik sunması sebebiyle öğretim sürecinde kolaylaştırma ve iyileştirme açısından fayda sağlayabilir (Sabuncu, Çukurbaşı Çalışır, Genç, ve Özarslan, 2023).

Yurt İçinde Yapılmış Çalışmalar

Dil öğrenimi, çaba ve emek gerektiren bir süreçtir. Özellikle dili aktif olarak konuşma aşaması, dil öğreniminin en zor ve en önemli kısmıdır. Ancak dil öğrenme, yalnızca teknik kuralları ve dil yapısını öğrenmekle sınırlı değildir; duyuşsal yönler de bu sürecin önemli bir parçasıdır. Bu yönler, kullanılan yöntem ve teknikleri, iletişimi ve öğrenenlerle kurulacak bağı etkiler.

Dil öğrenimi üzerine pek çok araştırma yapılmış olsa da kesin bir sonuca ulaşılamamıştır. Anadildeki sorunların çözülmemesi ve eksikliklerin giderilmemesi bu durumu etkileyebilir. Araştırmalar genellikle sistem, yöntem-teknik, yabancı dile bakış açısı ve dil-kültür ilişkisi gibi konulara odaklanmıştır. Örneğin, bir çalışmada dil öğretiminde başarıya ulaşmak için sadece öğrenciyle iletişim değil, veli, öğretmen ve yöneticilerle iş birliği yapılmasının önemi vurgulanmış ve farklı yöntem ve tekniklerin kullanılmasının kalıcı öğrenmeyi destekleyebileceği belirtilmiştir (Ekmekçi, 1983). Bir başka çalışmada ise toplumun değerlerinin dil öğrenme sürecine dâhil edilmesi ve yöntem-teknik çeşitliliğinin artırılması gerektiği ifade edilmiştir (Tosun, 2005). Türkiye’de küçük yaşlardan itibaren yabancı dil eğitimi verilmesine rağmen, dilin aktif kullanım düzeyinde istenilen başarıya henüz ulaşılamamıştır. Bu durum, çeşitli araştırmaların konusunu oluşturmuştur. Örneğin, Işık (2008), yabancı dil öğretiminde yaşanan sorunların, yöntem ve tekniklerdeki eksiklikler ile öğretmen yetiştirme süreçlerindeki hatalardan kaynaklandığını belirtmiştir. Karakoyun (2008), dil öğreniminde öğrencinin tutumunun öğrenme sürecine etkisini vurgulayarak duygusal boyutların önemine dikkat çekmiştir. Bir araştırmaya göre, öğretim materyali ve yöntemini zenginleştirmek hem öğrenci motivasyonunu artırmakta hem de öğrenmenin kalitesini artırmaktadır (Göğüş ve Yetke, 2014). Bir araştırmaya göre, eğitim sistemi ile öğrencinin çevresine ait faktörler başarı üzerinde etkili olmaktadır. Ekonomik ve sosyal çevrenin öğrenme üzerindeki etkisi belirgin olup, öğrencinin çevresinin sosyo-ekonomik durumu ve eğitim seviyesi arttıkça öğretimin etkinliği de artmaktadır (Özdemir, 2016).

Uçak, (2016) dil edinim sürecini, sadece kuralları öğrenmek değil aynı zamanda, kuralları, sözcükleri ve dilin yapısını kavrayıp bunu da günlük iletişime yansıtmak olarak tanımlamıştır. Bu süreçte motivasyonun çok önemli olduğunu ve eğer öğrenecek olan birey öğrenmeye motive olarak başlamazsa öğrenme sürecinde başarılı olmanın zor olacağını dile getirmiştir.

Tunç ve Kozikoğlu (2019)'nin yaptıkları çalışmada, öğrencilerin motivasyon eksikliği, sınıf mevcudunun fazlalığı ve öğretim yöntemlerinin yetersizliği gibi faktörlerin öğrenmeyi zorlaştırdığı belirtilmiştir. Başka bir araştırmada ise, öğretmenlerin mesleki adanmışlıkları, mesleklerine bağlılıkları ve mesleki mutlulukları öğrencilere yansıtmakta ve başarılarını etkilemektedir (Ünsal, Tuğ ve Salihoglu, 2023). Bir araştırmada, İngilizce öğretmenlerinin mesleki yeterlikleri ile hayat boyu öğrenme eğilimleri ve teknolojiyi entegre etme öz yeterlikleri arasındaki ilişkileri incelemiştir ve bu araştırmaya göre öğretmenlerin hayat boyu öğrenme becerilerinin İngilizce dil öğretim süreçlerine olumlu yansımaları olduğu sonucuna varılmıştır (Bayar ve Tan Şişman, 2024).

Yurt Dışında Yapılmış Çalışmalar

İletişimin temelinde bulunan dil, topluma toplumun gelenek ve göreneklerine ve içinde bulunulan toplumun yapısına göre değişir. Dil ile ilgili çalışmalara çok eski zamanlara kadar dayanır. Chastain, (1988) ve McDonough (1986) yıllarında yaptıkları çalışmalarında, dil öğreniminde duyuşsal becerilerin öneminden bahsetmişlerdir. Littlewood (2001)'un araştırmasına göre “bireylere göre öğrenmenin farklı seviyede ve hızda olma sebebi bireyler arasında bulunan farklılıklarıdır. Bunu etkileyen kalıtsal durumlar, çevresel faktörler ve elbette duyuşsal durumlardır”. Örneğin, Seligman, 2002 araştırmasında psikolojik durumların ve yaşanan olumsuz durumların insanların öğrenmesini etkileyebileceğinden bahsetmiştir. Bu görüşlerden bireylerin öğrenirken, psikolojik olarak olumlu bir öğrenme motivasyonunda olması gerektiği sonucunu çıkarabiliriz. Dil öğrenimi uzun yıllardır araştırma konusudur. Sanskritçeden başlayıp Sümerler ve başka birçok toplulukla devam eden süreçte toplumların kullandıkları diller ve bunlarla ilgili birçok araştırmayla dilin kuralları ve bunların nelerden etkilendikleri de araştırılmıştır (Campbell, 2003). Bir başka araştırma ise dilin, kendi doğal alanı içinde ve sezgisel olarak öğrenileceğini vurgulanır (Hung, 2003). Peçenek, (2008)'e göre ise

öncelikle dilin tam olarak öğrenilmesi için kurallarına hâkim olunması ve güncel yöntemlerle dilin kuralları öğretilmesi gerekir. Dilin yapısına, kurallarına ve zengin bir kelime bilgisine hâkim olmadan dil edinilmemektedir. Sadece dil yapısına hâkim olmanın yetmeyeceği, duyuşsal özelliklerin de dil ediniminde önemli olduğuna dikkat çeken araştırmalar da vardır. Gregersen, 2013’de araştırmasında öğretmen ve öğrencilerin dil edinirken çeşitli zorluklarla karşı karşıya gelebileceğini ve bu durumlardan da pozitif duygulara sahip olarak zorlukların üstesinden gelip süreci daha olumlu şekilde sürdüreceklerine inanmaktadır. Dil öğrenmede dönem dönem farklı yöntemler, görüşler, teknikler geliştirilmiştir. Al-Madani (2015), öğretmen-öğrenci arasındaki iletişimde açıklık ve empati gibi unsurların, öğrencilerin derslere katılımını ve motivasyonunu artırarak akademik başarıya olumlu katkı sağladığını belirtmiştir. Çalışmada, iletişim becerilerinin güçlü olduğu öğretmenlerin öğrenciler üzerinde daha etkili olduğu ve bu durumun özellikle eğitim süreçlerinde öğretmenlerin iletişim becerilerinin geliştirilmesi gerektiğini ortaya koyduğu vurgulanmıştır (Al-Madani, 2015). Öğrencilerin İngilizce konuşma performansını etkileyen faktörler üzerine yapılan bir araştırma, öğretmenlerin ve öğrencilerin, öğrencilerin hata yapma korkusu ve çekingenliklerinin en önemli sorunlar arasında olduğunu düşündüğünü ortaya koymuştur (Shalihah, Supramaniam, & Kholidi, 2023). Çalışmada, ayrıca özgüven eksikliği, hazırlık süresinin yetersizliği ve motivasyon eksikliğinin de öğrencilerin konuşma performansını olumsuz etkileyen faktörler olduğu belirtilmiştir (Shalihah et al., 2023). Öğretmen adaylarının akademik başarılarını etkileyen faktörleri araştıran bir çalışmada, başarı, devam etme niyeti ve gerçek devamlılık gibi başarı kriterlerinin demografik, bilişsel, kişilik ve motivasyonel değişkenlerle nasıl ilişkilendirilebileceği incelenmiştir. Araştırmada öğretmen adaylarının öğretimde başarılı olmasını etkileyen faktörlerden birinin de öğretmenin vicdanlı olması olduğuna da dikkat çekilmiştir (Weissenbacher, Koschmieder, Krammer, & Huber, 2024).

BÖLÜM III

YÖNTEM

Araştırma, bireylerin özelliklerini derinlemesine anlamayı amaçlayan nitel araştırma yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Bu yöntem, küçük gruplar üzerinde detaylı analiz yaparak anlamlı veriler elde etmeye olanak tanır (Baltacı, 2019). Nitel yaklaşım, katılımcıların deneyimleriyle araştırma konusu arasındaki ilişkileri detaylı bir şekilde incelemeyi mümkün kılar (Bogdan ve Biklen, 1997). Çalışmada, nitel yöntemin bir parçası olarak durum çalışması deseni kullanılmış ve araştırma konusu bütüncül bir şekilde ele alınmıştır.

Araştırma Deseni

Araştırmada derinlemesine ve detaylı bilgi toplamak amaçlandığı için durum çalışması kullanılmıştır. Veriler görüşme yoluyla toplanmıştır. Görüşmeler yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak yapılmıştır. Durum çalışması belirli bir konuda derinlemesine araştırma ve analiz gerektiren durumlar için kullanılan bir yaklaşımdır (Chmiliar, 2010). Durum çalışmasını Hancock & Algozzine (2006) ise belirli zaman ve belirli alanda ve bulunan doğal ortamı bozmadan ve müdahale etmeden detaylı şekilde betimlemek olarak açıklamaktadır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın katılımcıları, Tokat ili Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı resmi ilkokul, ortaokul ve liselerde görev yapan ve projelere katılmış 25 öğretmenden oluşmaktadır. Katılımcılar, ölçüt örneklem yöntemiyle belirlenmiş olup, Erasmus+, E-twinning, TÜBİTAK gibi projelerde yer almış gönüllü öğretmenlerden seçilmiştir. Görüşmeler birebir yapılmış, ses kaydı alınmış ve katılımcılardan izin alınmıştır. Görüşme tarih ve saatleri önceden öğretmenlerle belirlenmiştir. Katılımcılara ilişkin bilgiler Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Demografik Özellikleri

Değişken	Alt grup	Frekans	Toplam
Cinsiyet	Kadın	14	25
	Erkek	11	
Yaş	26-30	4	25
	31-35	7	
	36-40	8	
	41+	6	
Mezuniyet Derecesi	Lisans	17	25
	Yüksek Lisans	8	
Kıdem	0-5 yıl	4	25
	6-10 yıl	7	
	11-15 yıl	8	
	16-20 yıl	6	
Öğretmenlik Yapılan Kademe	İlkokul	7	25
	Ortaokul	8	
	Lise	10	

Tablo 1 incelendiğinde, çalışma grubunda 14 kadın, 11 erkek öğretmen, yaş açısından en çok 36-40 yaş aralığında 8 öğretmen bulunmaktadır. Kıdemi açısından 11-15 yılları arasında 8 öğretmen yer almakta ve okul kademeleri içerisinde ise 7 ilkokul, 8 ortaokul 10 lise öğretmeni yer almaktadır.

Veri Toplama Aracı

Bu çalışma, öğretmenlerin İngilizce dil öğretimindeki deneyimlerini ve dil başarısını artırmaya yönelik kullandıkları yöntemleri, karşılaştıkları zorlukları ve öğrenci motivasyonunu anlamayı hedeflemektedir. Bu nedenle, açık uçlu soru formu kullanılması, katılımcıların düşüncelerini ve deneyimlerini daha ayrıntılı şekilde ifade etmelerine olanak sağlamaktadır. Açık uçlu sorular, öğretmenlerin yaşadıkları süreçleri, kullandıkları yöntemleri ve karşılaştıkları sorunları özgürce ve derinlemesine paylaşmalarına imkan tanır.

Veri toplama aracı, araştırmacının literatür taraması yaparak geliştirdiği bir form olup, eğitim programları ve öğretim alanında uzman iki doktoralı akademisyenden alınan görüşlerle şekillendirilmiştir. Araç, açık uçlu soru formu şeklinde düzenlenmiş ve iki kısımdan oluşmaktadır. İlk kısımda yönerge, cinsiyet, yaş, öğretmenlik alanı, kıdem ve

öğretmenlik yapılan okul bilgileri yer almaktadır. İkinci kısımda ise açık uçlu sorular bulunmaktadır. Ayrıca, bir öğretmenle yapılan ön deneme, aracın geçerliliğini test etme ve gerekli düzenlemeleri yapma sürecine katkı sağlamıştır. Bu ön deneme, aracın doğru ve anlamlı veri toplama kapasitesine sahip olmasını sağlamak amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak yapılan veri toplama süreci, öğretmenlerin deneyimlerinin ve görüşlerinin daha açık bir şekilde elde edilmesini amaçlamaktadır. Görüşme yöntemiyle, öğretmenlerin İngilizce dil öğretiminde karşılaştıkları zorluklar, başarıyı artırmak için kullandıkları yöntemler, teknolojinin rolü, öğrenci motivasyonu ve kültürel etkileşimin dil başarısına etkisi gibi konularda derinlemesine bilgi toplanmıştır. Bu yöntem, öğretmenlerin özgün ve kişisel görüşlerini daha ayrıntılı şekilde öğrenmeyi sağlamak için en uygun yöntem olarak seçilmiştir.

Veri Toplama Süreci

Araştırma, Tokat ilinde bulunan ilkokul, ortaokul ve lise öğretmenleriyle gerçekleştirilen görüşmelerle veri toplanarak yürütülmüştür. Gönüllülük esasına dayalı olarak yapılan bu çalışmada, katılımcılardan görüşmelerin ses kaydının alınabilmesi için izin alınmış ve kayıtların yalnızca araştırma amacıyla kullanılacağına dair güvence verilmiştir. Görüşmeler, okulda ve görüşmecilerin uygun zaman dilimlerinde gerçekleştirilmiştir. Her bir görüşme yaklaşık 15-20 dakika sürmüş olup, toplam görüşme süresi 500 dakikadır. Bu görüşmeler yaklaşık üç ay süresince gerçekleştirilmiştir. Öğretmenler, görüşme öncesinde bilgilendirilmiş ve görüşme için uygun zamanlar araştırmacı ile öğretmenler tarafından karşılıklı olarak belirlenmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizi kullanılarak veriler analiz edilmiştir. İçerik analizi yapılırken verilerin kodlanması, temaların bulunması, kod ve temaların düzenlenmesi, bulguların yorumlanması şeklinde dört aşama bulunmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). İçerik analizi birçok kelimeden oluşan metinlerin, belli kurallar dahilinde içerik kategorileri şeklinde düzenlenmesine olanak veren bir yöntemdir (Stemler, 2000) Araştırma sorularının ses kayıtlarının analizini yaparken birkaç aşama halinde ilerlenmiştir.

Öncelikle görüşmeler uygun ortamda ses kayıt uygulamaları kullanılarak kaydedilmiştir. Kayıtların kaliteli olması açısından önceden ses kalitesi test edilmiş ve analizin güvenilirliği artırılmıştır. İkinci aşamada ise ses kayıtları yazılı metne dönüştürülme işlemi yapılmıştır. Katılımcının söylediklerinin eksiksiz bir şekilde yazılmıştır. Üçüncü aşamada ise bilgisayar ortamındaki veriler bir iki defa okunmuş ve belirli kategoriler bir araya getirerek tema ve kodlar oluşturulmuştur. Dördüncü aşamada ise elde edilen bu kategoriler çerçevesinde yorumlanmaya çalışılmıştır.

Geçerlilik Güvenirlik Çalışmaları

Bu araştırmada geçerliliği sağlamak amacıyla öğretmen görüşleri, müdahale edilmeden birebir aynen verilmiştir. Yapılan doğrudan alıntılarda öğretmenler, ÖĞ1, ÖĞ13, ..., ÖĞ25 şeklinde kodlanmıştır. Ham veriler, Times New Roman yazı karakterinde, 12 punto ve 1,5 satır aralığıyla, normal sayfa yapısında (alt, üst, sol, sağ kenar boşlukları 2,5 cm) düzenlenmiştir. Sayfa yapısında dikey düzen kullanılmış ve kenar boşlukları üst, alt, sol ve sağdan 2,54 cm olarak belirlenmiştir. Dosya büyüklüğü 3717 karakter ve 12 sayfadan oluşmaktadır. Verilerden seçilen yedi öğretmen görüşü, eğitim programları ve öğretim alanında doktoralı bir uzman araştırmacı tarafından kodlanmış ve iki kodlayıcı arasındaki uyum katsayısı hesaplanmıştır. Araştırmanın iç ve dış geçerliliğini ile tutarlılığını artırmak için veri analizi sürecinde uzman görüşü alınmıştır. Miles ve Huberman'ın (1994) güvenilirlik formülü kullanılarak, kodlayıcılar arasındaki uyum yüzdesi %77 olarak hesaplanmıştır. Uyuşmayan yerler, kodlayıcılar arasında yeniden değerlendirilen ve üzerinde anlaşmaya varılan şekilde düzeltilmiştir.

BÖLÜM IV

BULGULAR

Araştırmanın bulguları; zorluklar, öğretim süreci, Öğretim sürecinde kullanılan yöntem teknik (Öğretim Süreci), teknoloji ile öğretim, motivasyon, Öğrenci merkezli yöntemler ve başarıya etkisi, ve dil ve kültür bağı temaları altında kodlar oluşturarak analiz edilmiş ve açıklanmıştır.

İngilizce Öğretmenlerinin Karşılaştıkları Zorluklar Sorusuna İlişkin Bulgular

İngilizce öğretmenlerinin öğretim sürecinde karşılaştıkları zorluklara ilişkin görüşleri Tablo’2 de verilmiştir.

Tablo 2.Süreçte Yaşanan Zorluklar Temalı Kod Listesi

Tema	Kod	Görüş sayısı
Zorluklar	Kazanımların Fazlalığı	10
	4 beceriye uygun olmama	7
	Sınav Kaygısı	5
	Okul Dışına Aktaramama	3

Tablo 2 Süreçte yaşanan zorluklar teması altında, görüşlerine başvurulmuş öğretmenlerin cevapları doğrultusunda, *kazanım fazlalığı, dört beceriye uygun olmama, sınav kaygısı ve okul dışına aktaramama* ortak görüşleri ortaya çıkmıştır.

1.a. Kazanımların fazlalığı. Araştırmaya katılan öğretmenlerin görüşleri incelendiğinde, kazanımların sayıca çok olmasının öğretmenleri olumsuz etkilediği ve kazanımları yetiştirmeye çalıştıkları için etkinliklere çok fazla yer vermediklerinden bahsetmişlerdir. ÖĞ20 bu konudaki görüşlerini “O kadar çok kazanım var ki, kazanımlardan mı vazgeçeyim, yoksa planladığım etkinlerimden mi çoğu zaman karar veremiyorum. Kazanımlar ve etkinlik temelli ders işleme isteğimin arasında sıkışmış durumdayım”.

ÖĞ1 ise konu hakkında “Bu kadar az ders saati ve bu kadar kazanım yükü ile ders işlemeye çalışmak, dil öğretmeye çalışmak, aynı zamanda öğrenciyi eğlendirmek çok gerçekçi ilerlemiyor ne yazık ki” şeklinde görüş bildirirken,

ÖĞ16 ise, “hem kazanımları baz al, hem etkinliklerle ders işle, hem konuşma etkinliği yaptır, peki tüm bunlar için kaç ders saati ayrılmış, 2 ya da 4. Tüm bunlar için 2

ya da 4 saat nasıl yetebilir, ben çözüm bulamıyorum” şeklinde ifadelerle görüşlerini ifade etmiştir.

ÖĞ22 bu konuda görüşlerini şu sözlerle belirtmiştir, “yabancı dili öğretme konusunda kazanım sayısıyla savaşıyorum. Asıl amacımın dışında her şeyle uğraşıyorum. Kendimi eksik ve yetersiz hissetmeme sebep oluyor bu durum”.

1.b. 4 beceriye uygun olmama. Araştırmaya katkıda bulunan öğretmenler, bu konuda süreçte yaşadıkları sorunlardan birinin de, İngilizce dersleri için planda bulunan kazanımların daha çok dilbilgisi ve okuma temelli olduğu yazma ve konuşma becerisine hitap eden çok fazla etkinlik bulunmadığını belirtmişlerdir.

Örneğin bu konuda ÖĞ24, “bizden dört beceriye de yer vermemiz isteniyor ancak kazanım ve kitaplardaki etkinlikler daha çok okuma ve dilbilgisine yönelik kendi planımızı yapmamıza da izin verilmiyor. Her sınıfın her seviyenin dinamiği ve ihtiyacı farklı bence bu konuda çerçeve bir plan olmalı ve işleniş konusunda esneklik sağlanmalıdır” sözleriyle görüşlerini bildirmiştir. Yine bu konuda bir başka öğretmenimiz,

ÖĞ4 “yabancı dil öğretmek için maruz bırakmak, dile yeterince vakit ayırmak pratik yapmak gerekir. Ancak ders planını yetiştirme ve okuma, yazma, konuşma, dinleme becerilerini gerçekleştirebilmek için oldukça uzun vakit gerekir. Çünkü bu beceriler kısa zamanda hemen ortaya çıkmayabilir”.

ÖĞ8 ise, “dil beceri işidir ve becerilerin gerçekleşmesi için sadece kelime ezberlemek, dilbilgisi öğrenmek yeterli olmaz. O yüzden dört beceriye hitap eden bir program hazırlanmalı”.

ÖĞ12, “beceri geliştirmeden kelime ve gramerle ne yazık ki yazma ve konuşmada gelişme sağlayamıyoruz. O yüzden 4 beceriye hitap eden etkinlikler yapmamız ve yaptırmamız lazım”.

1.c. Sınav kaygısı

Öğretmenler sınav kaygısıyla dil öğretmenin çok mümkün olmadığı konusunda hemfikirlerdir. Bu konuda görüşlerini şu şekilde belirtmişlerdir:

ÖĞ20, “dil becerilerinden konuşma, dinleme, yazmaya mı odaklanalım yoksa sınav hazırlığı mı yapalım? Her ikisine de yetecek kadar zamanımız yok ne yazık ki”.

ÖĞ7, “sınav kaygısı sebebiyle öğrencilerimiz sadece kelime ezberlemeye ve test çözmeye odaklanıyorlar. Sonra yıllardır İngilizce dersi alıyoruz ancak konuşamıyoruz yorumları ile karşılaşılıyor”.

ÖĞ6, “hedefimiz sınav geçmek mi yoksa konuşmayı öğretmek mi? Biz bu durumu ailelerle de bir sonuca ulaştıramıyoruz”.

ÖĞ11, “Sınav çalışmak isteyen öğrencilere etkinlik yaptırmakta çok zorlanıyoruz, etkinlikler yük gibi geliyor, katılmak istemiyorlar. Sınavlar ve konuşma, yazma etkinlikleri arasında sıkışıp kaldık”.

1.d Okul dışına/hayata aktaramama

Araştırmaya katılan öğretmenler yabancı dil öğretim sürecinde yaşadıkları zorluklardan bahsederken, en çok yaşanan zorluklardan birinin de dilde öğrendiklerini okul dışına yani hayatlarına aktaramadıklarından bahsetmişlerdir. Bu konudaki düşüncelerini şu şekilde ifade etmişlerdir.

ÖĞ18, “Herhalde dil öğrenirken yaşanan en büyük engel öğrenilenlerin yaşama aktarılamaması. Öğrencilerimiz, sınıfta çok güzel şekilde öğrendiği herhangi bir cümleyi ya da ifadeyi hayatta nerde kullanacaklarını bilemiyorlar ya da öyle bir alanları olmadığı için öğrenilenler havada kalıyor”.

ÖĞ6 ise bu konudaki görüşlerini, “Evet her ifadeyi, günlük konuşma ifadelerini ya da deyimini öğretilim, peki öğrencilerimiz nerde nasıl kullanacaklar? İşte yaşadığımız zorluklardan biri de bu ve bizi çok yoruyor. Kullanmadıkları için hemen unutuluyor öğrenilenler”.

ÖĞ2, “Sınıfta bolca etkinlik, durum ifadesi, karşılıklı konuşma diyalogları yaptırıyorum ancak sınıf dışına çıkınca hepsi uçup gidiyor. Çünkü öğrendiklerini bir ortama ne yazık ki aktaramıyorlar”.

Zorluklar teması altında, kazanımların fazlalığı, dört beceriye uygun olmama, sınav kaygısı ve okul dışına hayata aktaramama kodları oluşmuştur. Araştırmaya katılan öğretmenlerin bir bölümü, öğrencilerin İngilizce öğreniminde yaşadığı zorlukları bir kısmının kazanım fazlalığı sebebiyle olduğunu düşünmektedir. Bir kısmı ise İngilizce eğitim programının dört beceriye uygun şekilde olmadığını düşünmektedirler. Ayrıca sınav kaygısı ile İngilizce öğrenmenin de zorluklarından bahsetmişlerdir. Öğretmenlerin

bir kısmı ise, okulda derse aktif katılan öğrencilerin bile okul dışına çıktıklarında öğrendiklerini günlük hayata aktaramadıklarını ifade etmişlerdir.

İngilizce Başarısını Arttırmada Kullanılan Yöntem Ve Teknikler Sorusuna İlişkin Bulgular

İngilizce öğretmenlerinin İngilizce öğretimi sürecinde başarıyı artırmak için kullandıkları yöntem ve tekniklere ilişkin görüşleri Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3.Öğretim Sürecinde Kullanılan Ve Yöntem Teknik Temalı Kod Listesi

Tema	Kod	Görüş sayısı
Öğretim Süreci	Planlı Öğretim	9
	Yöntem teknik çeşitliliği	7
	İşbirliği	9

Tablo-3 **Öğretim Süreci** Teması incelendiğinde, ilkokul, ortaokul ve lise İngilizce öğretmenleriyle yapılan görüşmelerde, öğretim sürecine ilişkin yapılan incelemede, planlı öğretim, yöntem teknik çeşitliliği ve işbirliği gibi ortak görüşlere ulaşılmıştır.

2.a Planlı Öğretim: Araştırmada görüşlerine başvurulmuş öğretmenler ders için hazırlık yapmanın ve dersi planlı işlemenin öneminden bahsetmişlerdir.

Örneğin; ÖĞ3 bu durumu “Öğretim sürecini önceden planladığımda, kendimi güvende hissediyorum” şeklinde ifade etmiştir.

Farklı bir ifadeyle ÖĞ20 ise “Derse hazırlık yaptığım zaman rotası belli bir gemi gibi, süreçte nereye gideceği belli, hedefe odaklanmış hissediyorum.” diyerek görüşünü belirtmiştir.

ÖĞ6: “Belirsizlik sevmiyorum. Amacım, hedefim, varacağım yol ve yolda yaşayacaklarım belli. Böyle olunca da kendimi emniyet kemeri takılı gibi hissediyorum, Hedefe ulaşmakta daha kararlı ve kendimi daha başarılı hissediyorum”

ÖĞ14: “Beklenmedik, istenmedik durumlarla karşılaşma olasılığı az olduğunu düşünüyorum planlama yapınca. Planlama benim için her şeyin başı, planlama olunca

istediğim şekilde ilerleyebiliyorum, yöntemim, tekniğim metodum net ve belirli oluyor”.

2.b. Yöntem ve Teknik çeşitliliği. Araştırmanın katılımcı öğretmenleri, öğrenme sürecinde yöntemi çeşitlediğinde bireysel farklılıklara daha çok hitap edebildiklerini ve sürece daha aktif katılım sağladıklarını, öğretmen ve öğrenci arasında karşılıklı streslerinin azaldığını ve bu şekilde dersi daha iyi işlediklerini ifade etmişlerdir.

Örneğin ÖĞ2’nin bu konudaki görüşleri şöyledir “Bireysel farklılıklara saygılı, farklı öğrenme şekillerine hitap eden yöntem-teknikler uyguladığımda dersin daha verimli geçtiğini hissediyorum...”

ÖĞ1: “Görsel, işitsel, kinestetik, dilsel vb. tüm zeka alanlarına mümkün olduğunca yöntem-teknik çeşitlemesi yaparak ulaştığımı hissediyorum. Bu şekilde öğrenmelerin daha kalıcı olacağını inanıyorum”.

2.c İşbirliği: Araştırmaya katılan öğretmenler, öğrenme sürecinde öğrenci öğretmen işbirliği içinde sürdürdüklerinde sürecin daha verimli geçtiğine inanıyorlar.

ÖĞ20: “İşbirlikçi tüm etkinliklerde öğrencilerime kendimi daha iyi ifade etmiş, karşılıklı duygularımızı anlamış ve anlatmış, dolayısıyla da çok daha etkili çalışma ve paylaşımlar yapıyoruz” şeklinde ifade ederken.

ÖĞ14: “Dersi tek düze ilerlettiğim zaman kendimi bitkin ve yorgun hissediyorum bu yorgunluk sadece fiziksel değil aynı zamanda zihnimde de acaba yeterli oldum mu, herkese hitap edebildim mi gibi sorular beni çok yoruyor oysa birlikte etkinlikler tasarladığımız zaman, sınıf olarak hepimizin enerjisi yerine geliyor kısacası mutlu hissediyoruz.”

ÖĞ22: “Derslerimizi işbirliği halinde yürütünce hem eğlenip hem de aynı zamanda öğreniyoruz. Stresten kurtuluyoruz, ben de kendimi rahatlamış hissediyorum...”

Araştırmaya katkı sağlayan öğretmenlerin görüşleri incelendiğinde, Öğretim süreci teması altında, planlı öğretim, yöntem ve teknik çeşitliliği ve işbirliği kodları oluşmuştur. Öğretmenlerin bir kısmı, İngilizce öğretiminde başarıyı arttıran durumlardan bir tanesinin planlı öğretim olduğunu vurgulamışlardır. Öğretmenlerin bir kısmı yöntem

ve tekniklerin çeşitli olmasının başarıya olumlu katkısı olduğunu vurgulamışlardır. Bir kısım öğretmenimiz ise, işbirliği halinde çalışmanın İngilizce öğretiminde öğrenci ve öğretmenleri başarıya ulaştırdığını ve öğrenmeyi kolaylaştırdığını ifade etmişlerdir.

İngilizce Öğretiminde Teknoloji Kullanımının Dil Başarısını Artırmadaki Payı Sorusuna İlişkin Bulgular

İngilizce öğretmenlerinin İngilizce öğretimi sürecinde Teknoloji kullanmalarının başarıyı artırmadaki payına ilişkin görüşleri Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4. Teknoloji ile öğretim Teması Kod Listesi

Tema	Kod	Görüş sayısı
Teknoloji ile öğretim	Öğretici ders	15
	Eğlenceli	10
	Bağımsız İlerleme	5

Tablo 4 incelendiğinde Teknoloji ve öğretim temasında araştırmaya katılan öğretmenler teknolojinin derse dahil edilmesiyle, derslerin öğretici, eğlenceli olduğu ve bağımsız ilerleme, teması altında fikirler birleştirilmiştir.

3.a. Eğlenceli ders; Araştırmaya katılan öğretmenler teknoloji kullanarak ders işlediklerinde dersin daha eğlenceli olduğunu belirtmişlerdir.

Örneğin; ÖĞ3: “Bana göre teknolojiyi derse dâhil etmek içinde bulunduğumuz zamanın en büyük gerekliliklerinden biridir zaten teknoloji ile iç içe büyümüş bir kuşak için dersin teknoloji yardımı ile işlenmesiyle dersin sıkılmadan ve zevkle geçmesini sağlıyorum.” şeklinde ifade ederken,

ÖĞ1 ise “Dersi sevmeyen bir öğrenci olsa bile eğer teknolojiyi seviyor ve ilgiliyse ders daha çok adapte oluyor ve çok başarılı kazanımlar sağlayabiliyoruz.”

3.b Öğretici ders: Teknoloji ile öğretim teması incelendiğinde frekansı en yüksek olan başlık ise öğretici derstir. Buradan da teknoloji kullanarak ders işlemenin öğretmenler tarafından çoğunlukla öğretici bulduklarını göstermektedir. Öğrencilerin teknoloji kullanarak ders işlendiğinde dersi çoğunlukla dersi anlamayı kolaylaştırdığını düşündükleri için daha istekli derse katıldıkları vurgulanmışlardır.

ÖĞ5: “Derste sıkılmadan ders işlediğimi düşünüyorum bu şekilde bilgiler daha kalıcı oluyor ve ders verimli oluyor” şeklinde görüş belirtmiştir.

ÖĞ14: “Her ne kadar bazen anlaşmazlıklar olsa bile derste, genel olarak teknoloji kullandığımda ders öğretici ve akılda kalıcı oluyor ve dersin öğrenilmesinde teknolojinin faydalı olduğunu düşünüyorum.” şeklinde ifade etmiştir.

3.c Bağımsız ilerleme: Araştırmaya katılan öğretmenlerin cevaplarına baktığımızda, derslerine girdikleri öğrencilerin teknolojiyi ile ders işleme tekniği kullanılırken çoğu zaman kendilerini özgür bir ortamda hissettiklerini söylemişlerdir. Bunu da zaman zaman fazla bireysel bir ortam olsa da, hem bireysel hem de grup olarak çalıştıklarını ve kendilerini daha iyi ifade ettiklerini belirtmişlerdir.

ÖĞ5: “Özgürlük hissi öğrencileri mutlu ediyor ve üstlerinde bir baskı hissetmedikleri için kayı düzeyleri düşük oluyor ve kolay öğreniyorlar” olarak nitelerken,

ÖĞ3 ise “ Bireysel çaba, bireysel ilerleme, bireysel yöntem geliştirme, bireysel ilerlemeden sorumlu olma, bunların hepsi bence kalıcı öğrenmede çok etkili oluyor” olarak ifade ediyor.

ÖĞ7: ise“ Benim öğrencilerim ve muhtemelen yeni nesil öğrencilerimiz çok fazla müdahale sevmiyor belki de o yüzden bireysel ve bağımsız ilerlemek onlar için çok önemli” şeklinde görüşlerini bildirmiştir.

Araştırmaya destek veren öğretmenler görüşleri incelendiğinde, teknoloji ile öğretim teması altında, öğretici ders, bağımsız ilerleme ve eğlenceli kodları oluşmuştur. Öğretmenler teknoloji ile İngilizce öğretimin nasıl olduğu konusunda sorulan soruya verdikleri cevaplara göre, teknoloji kullanarak İngilizce dersi işlendiğinde dersin daha öğretici olduğunu düşündükleri ortaya çıkmıştır. Ayrıca araştırmaya katılan öğretmenlerin bir kısmı dersin teknoloji kullanarak işlendiği zaman, öğrencilerin derste daha çok eğlendiklerini dile getirmişler ve dersin daha eğlenceli hale geldiğini düşündükleri sonucuna varılmıştır. Aynı zamanda teknoloji kullanmanın bireysel ilerlemeyi de desteklediği ve bireysel ilerlemeye olanak sağladığı konusunda hemfikirdirler.

İngilizce Öğretim Başarısını Arttırmada Kullanılan Öğrenci Merkezli Yöntemler ve Başarıya Etkileri Sorusuna İlişkin Bulgular

İngilizce öğretmenlerinin İngilizce öğretimi sürecinde kullandıkları öğrenci merkezli yöntemlere ilişkin görüşleri Tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5. Öğrenci Merkezli Temalı Kod Listesi

Tema	Kod	Görüş sayısı
Öğrenci Merkezli	Proje tabanlı öğrenme	10
	İşbirlikçi Öğrenme	7
	Çoklu Zeka	5

4.a Proje Tabanlı Öğrenme: Araştırmaya destek veren öğretmenler, Proje tabanlı çalışmanın öğrenme-öğretme sürecinde çok etkili olduğunu, öğrenci merkezli bir öğrenme gerçekleştiğini, sınıfta derse aktif katılımı desteklediğini ve günlük yaşamla ilişki kurma konusunda proje tabanlı çalışmanın çok etkili olduğu konusunda fikirlerini belirtmişlerdir.

ÖĞ7: “Proje tabanlı öğrenme öğrenciye kendi potansiyelini ortaya çıkarma konusunda daha çok fırsat veriyor, gözden kaçan ve geri planda kalan öğrenci varsa onları da sürece dahil ederek çok daha etkili bir öğrenme sağlanıyor.” şeklinde görüşlerini ifade ederken,

ÖĞ13: “Bu konudaki görüşlerini “hem çeşitli araç kullanımını destekleyen, hem üst düzey bilişsel aktiviteleri harekete geçiren bir öğrenme görüşü olduğu için öğrenciye sürece aktif dahil etme konusunda çok etkili bir yöntemdir. Özellikle de aktif katılım konusunda öğrenciye çok fırsat sunmaktadır ve her öğrenci kendi potansiyelini ortaya çıkaracak ve kendini ifade edecek bir yol bulmaktadır. Bu şekilde de öğrenme hem içsel hem dışsal pekiştirmelerle desteklenmektedir.”

ÖĞ1 bu konuda, “dil bilgisi kurallarını ya da kelimeleri yalnızca ezberlemek yerine kullanarak öğrenmek, aktif olarak öğrenme sürecinde yer almak ve bir proje fikri üzerinde çalışarak bunları öğrenmek bilgilerin hafızada daha uzun süre kalmasını sağlar”.

ÖĞ10 ise, “Dil öğrenme bir plan program ve fikir dahilinde bireyin sürekli olarak dili duyup anlamaya çalışmasını içerir. Bir projeye dahil olmak ve bu şekilde çalışmak

öğrenciyi öğrenmeleri konusunda daha kararlı hale getiriyor” şeklinde görüşlerini bildirmiştir.

4.b İşbirlikçi Öğrenme: Araştırmaya katılan öğretmenler, öğrenme sürecinde işbirlikçi öğrenmeyi kullandıklarında ve süreci öğrenci öğretmen işbirliği içinde sürdürdüklerinde sürecin daha verimli geçtiğine inanıyorlar.

ÖĞ20: “İşbirlikçi tüm etkinliklerde öğrencilerime kendimi daha iyi ifade etmiş, karşılıklı duygularımızı anlamış ve anlatmış, dolayısıyla da çok daha etkili çalışma ve paylaşımlar yapıyoruz” şeklinde ifade ederken,

ÖĞ14: “Dersi tek düze ilerlettiğim zaman kendimi bitkin ve yorgun hissediyorum bu yorgunluk sadece fiziksel değil aynı zamanda zihnimde de acaba yeterli oldum mu, herkese hitap edebildim mi gibi sorular beni çok yoruyor oysa birlikte etkinlikler tasarladığımız zaman, sınıf olarak hepimizin enerjisi yerine geliyor kısacası mutlu hissediyoruz.”

ÖĞ22: “Derslerimizi işbirlikçi yöntemlerle sürdürdüğümüzde, işbirliği halinde yürütünce hem eğlenip hem de aynı zamanda öğreniyoruz. Stresten kurtuluyoruz, ben de kendimi rahatlamış hissediyorum...”

4.c Çoklu Zeka: Araştırmaya katılan öğretmenlerin, Öğrenci merkezli uygulamaların hangilerini sınıfınızda kullanıyorsunuz sorusuna verdikleri cevaplar doğrultusunda oluşan tema altında, Çoklu zeka kodu oluşmuştur. Öğretmenler burda farklı yöntem ve teknikleri işe koşmanın faydalarına değinmişler ve öğrenciyi aktif etmenin öğrenmeye faydalı olabileceğini dile getirmişlerdir.

ÖĞ12, “sınıfta çoklu zeka kuramını destekleyecek şekilde öğrenme ortamını ve öğrenciyi merkeze alan teknikleri kullanmaya çalışıyorum” şeklinde görüş bildirmiştir.

ÖĞ17 ise, “sınıfta oldukça öğrenciyi temele alan ve öğrenciyi aktif kılan yöntemlerle öğrenme ortamını zenginleştirmeye çalışıyorum, Her zeka türüne hitap edecek şekilde etkinlik planlamaya dikkat ediyorum” şeklinde görüşlerini bildirmiştir.

Araştırmaya katkı sağlayan öğretmenlerin görüşleri incelendiğinde, Öğrenci Merkezli, teması altında, proje tabanlı öğretim, öğretim, İşbirlikçi öğrenme, çoklu zeka kodları oluşmuştur. Öğretmenlerin bir kısmı, İngilizce öğretiminde başarıyı arttıran durumlardan bir tanesinin proje tabanlı öğretim olduğunu vurgulamışlardır.

Öğretmenlerin bir kısmı İşbirlikçi öğrenme kullanmanın, başarıya olumlu katkısı olduğunu vurgulamışlardır. Bir kısım öğretmenimiz ise, çoklu zeka kuramına uygun öğretimin, İngilizce öğretiminde öğrenci ve öğretmenleri başarıya ulaştırdığını ve öğrenmeyi kolaylaştırdığını ifade etmişlerdir.

Öğrenci Merkezli Yöntemlerin Başarıya Etkisine İlişkin Bulgular

İngilizce öğretmenlerinin İngilizce öğretimi sürecinde kullandıkları öğrenci merkezli yöntemlerin başarıyı artırmadaki etkilerine ilişkin görüşleri Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6. Öğrenci Merkezli Teması

Tema	Kod	Görüş sayısı
Öğrenci Merkezli	Kalıcılık	14
	Öğrenmeyi kolaylaştırıcı	8
	Zevkli, eğlenceli ders	3

Dersin “öğrenci merkezli yöntemler ve başarıya etkileri” başlığı altında oluşan öğrenci merkezli teması altında değerlendirildiğinde, araştırmaya destek veren öğretmenler, kalıcılık, öğrenmeyi kolaylaştırıcı, zevkli, eğlenceli ders olarak nitelmişlerdir. Öğretmenlerden alınan cevaplar doğrultusunda dersler öğrenci merkezli tasarlandığında, derslerde kalıcılık sağlandığı ve öğrenmeyi kolaylaştırıcı etkisi olduğu sonucu çıkmaktadır. Buradan öğrencilerin, ders işlenirken kendilerini merkezde hissetmekten zevk aldıkları ortaya çıkmıştır. Nerdeyse tüm öğretim yöntem ve tekniklerinin ve öğretmenlerin, öğretimindeki temel amacının bilgilerin ve öğrenilenlerin kalıcı olması düşünülünce öğrenci merkezli uygulamaların bu bağlamda etkili olduklarını kanısına varılmaktadır.

5.a Kalıcılık: Bilgilerin kalıcılığı, her öğrenmede elbette istenen bir durumdur. Kalıcılık için türlü türlü yollar denenmektedir. Araştırmaya katılan öğretmenler, kalıcılık konusunda hassas oldukları yönünde fikir beyan etmişlerdir.

Örneğin, ÖĞ13: “Sürece öğrenciyi merkeze alarak planladığımda, öğrenciler daha istekli derse katılıyor ve kendi öğrenmelerinden kendileri sorumlu olduklarında öğrendiklerini unutmuyorlar.”

ÖĞ9: “Sorumluluğunu aldıkları her şey kalıcı oluyor ve bu şekilde hiç unutmuyorlar.”

ÖĞ22 ise “Daha aktif olduklarında bilgiler daha akılda kalıcı oluyor.” şeklinde görüş bildirmiştir.

5.b Öğrenmeye yardımcı: Araştırmaya katılan öğretmenlerin cevapları incelendiğinde dersin öğrenci merkezli tasarlanmasının ve işlenmesinin öğrenmeye katkısı olduğunu düşündükleri sonucuna varılmıştır. Bunu da öğretmenler şu şekillerde ifade etmişlerdir;

ÖĞ4: “Öğrencilerin aktif ve içinde olduğu dersler daha kalıcı oluyor ve daha güzel ders işliyorum.”

ÖĞ16: “Öğrencinin temelde olduğu ne yaparsam yapayım o dersten çok daha olumlu tepkiler alıyorum”

Ö14: “Öğrenci merkezde olunca sorumluluk onlarda oluyor daha rahat ve daha akılda kalıcı ders işliyorum.”

5.c Zevkli, eğlenceli ders: Dersin eğlenceli ve zevkli olması öğretmenler için önemli bir konudur. Yaptığımız işlerden zevk almayınca öğretme işi daha zor olabiliyor. Çalışmamızın katılımcı öğretmenleri de bu konuda düşüncelerini şu şekilde ifade etmişlerdir örneğin;

ÖĞ2: “Öğrencilerin merkezde olduğu etkinlikler hep daha akılda kalıcı oluyor ve öğrenciler dersten zevk alıyorlar.” olarak ifade etmiştir.

ÖĞ4: “Eğlenerek öğrenmenin sırrı bence öğrenciyi temele alan etkinlik planlamaktan geçiyor. O zaman dersler çok daha zevkli oluyor. Aynı zamanda dersler daha eğlenceli ve zevkli aynı zamanda öğretici oluyor.”

ÖĞ9: “Öğrenciler daha çok eğleniyor ve bence bu yüzden öğrenilenler akılda kalıcı oluyor.”

Öğrenci merkezli öğrenme teması altında, kalıcılık, zevkli eğlenceli ders ve öğrenmeyi kolaylaştırıcı kodları oluşmuştur. Araştırmaya katılan öğretmenlerin bu konuda farklı görüşleri vardır. Öğretmenlerin bir kısmı, öğrenci merkezli işlenen derslerin kalıcılığının daha fazla olduğunu düşünmektedirler. Öğretmenlerin bazıları ise öğrenci merkezli dersin öğrenmeyi kolaylaştırıcı bir etkisi olduğunu

vurgulamışlardır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin cevaplarına bakıldığında, öğrenciyi merkeze alan yöntemlerle ders işlenince dersin daha zevkli ve eğlenceli olduğunu düşündükleri sonucuna varılmıştır.

İngilizce Dil Başarısını Artırmada Öğrenci Motivasyonunun Etkisi Sorusuna İlişkin Bulgular

İngilizce öğretmenlerinin İngilizce öğretimi sürecinde motivasyonun başarıyı artırmadaki etkisine ilişkin görüşleri Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7. Motivasyon Temalı Kod Listesi

Tema	Kod	Görüş sayısı
Motivasyon	Olumlu tutum, ilgi	10
	Sağlıklı iletişim	7
	Özgüven	6

Motivasyon ve İlgi teması altında araştırmaya katılan öğretmenlerin görüşleri değerlendirildiğinde, araştırmaya destek veren öğretmenler, öğretmen motivasyonunun olumlu tutumu arttırdığı, sağlıklı iletişim kurmayı desteklediği ve derste özgüveni arttırdığı sonucu çıkmaktadır. Buradan öğretmenlerin derse motive olarak gelmesinin sınıf ortamını büyük ölçüde değiştirdikleri konusunda hemfikir olduklarını kanısına varılmaktadır.

6.a Olumlu Tutum, İlgi: Derse karşı olumlu tutum ve ilgi konusu, araştırmaya katılan öğretmenlerin tarafından oldukça önemsenmiş bir konudur. Öğretmenlerin derse karşı olan olumlu ya da olumsuz tavrın öğrenmeyi ve öğretmeyi etkileyeceği konusunda hemfikirdirler. Bu konuda görüşlerini şu şekilde anlarmışlardır:

ÖĞ2: “Derse hep odaklanmış ve motive olmuş şekilde girerim, bunun yüzümdeki ifadeye sonra da öğrenciye yansıdığına inanıyorum”,

ÖĞ24: “Derste sağlıklı iletişim kurabilmek için öncelikle bizim sağlıklı duygu ve düşüncelerle sınıfta bulunmamız gerektiğini düşünüyorum. Bizim düşüncelerimiz hem öğrenciyi hem bizi etkiliyor. İçten motive olduğumuzu hissetmek sınıf içi davranışlarımıza yansıyor, iletişim kurmamızı olumlu etkiliyor ve anlatmak

istediklerimizi daha etkili şekilde ifade edebiliyoruz” şeklinde görüşlerini bildirmişlerdir.

ÖĞ13; ise “motivasyon ve ilgi ile başlayan her derse aynı zamanda özgüven ile giriyorum ve dersim çok daha etkili ve güzel geçiyor. Bu şekilde kendimi daha faydalı hissediyorum.” şeklinde düşüncesini ifade etmiştir.

6.b Sağlıklı İletişim: Sağlıklı iletişim bireylerin birbirlerini dinlediği, açık, dürüst ve anlayışlı bir şekilde duygu ve düşüncelerini ifade ettiği, sorunların çözüm odaklı şekilde ele alındığı bir etkileşim biçimidir. Sağlıklı iletişim, bireyin ilişkilerini olumlu yönde etkiler. Araştırmanın katılımcı öğretmenleri de öğrenci, aile, okul ve meslektaşlarla sağlıklı iletişim içinde olunursa daha etkili bir öğrenme olacağına inanmaktadırlar ve bu konuda görüşlerini şu şekilde ifade etmişlerdir:

ÖĞ20 bu konuda, “ben her şeyin başının iletişim olduğunu düşünüyorum. Birbirimizi dinleyip, ihtiyaçlarını anlamazsak, orda öğretme-öğrenme sürecinde sorunlar yaşanacağını düşünüyorum, önce empati kurarak iletişim sağlamalıyız”, cümleleriyle düşüncelerini ifade ederken,

ÖĞ19 ise “öğrenci ve öğretmenler birbirine duygularını saygı çerçevesinde ama açık ve net bir şekilde ifade etmelidir ki iletişimleri sağlıklı olsun. Ne kadar sağlıklı iletişim kurulursa o kadar sağlıklı öğrenme ortamı oluşur”, şeklinde görüş bildirmiştir

ÖĞ9 ise, “karşıdakini dinlemeden öğrenme nasıl olabilir ki? Önce dinle sonra öğren. Ne öğreneceğiz, niye öğreneceğiz, nasıl öğreneceğiz bunun temeli sağlıklı iletişimden geçer. Öğrenmenin ilk kuralı sağlıklı iletişim kurmaktır”.

6.c Özgüven: Sağlıklı iletişimin gerekliliklerinden olan özgüven, öğrenmeyi etkilediği düşünülmektedir. Araştırmaya katılan öğretmenler de aynı şekilde özgüvenin öğretme ve öğrenme üzerinde oldukça etkili olduğunu söylemişlerdir. Örneğin;

ÖĞ8 bu konuda görüşlerini; “özgüvenli öğrencilerle çalışmak öğretme ortamını etkiliyor. Özgüvenli öğrenci soru sormaktan çekinmiyor ve daha aklına takılanı sorduğu için öğretmenleri daha kalıcı oluyor”.

ÖĞ12 ise, “özgüvenli öğrencide hata yapma korkusu olmayacaktır, bu da dil öğrenme üzerinde olumlu etkilidir”.

ÖĞ1 bu konudaki düşüncelerini, “özgüven sahibi öğrenci kendine güveniyor ve daha istekli ve öğrenmede cesur oluyor”.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin motivasyonun İngilizceye öğrenme etkisi konusunda fikirleri sorulduğunda, verdikleri cevaplar doğrultusunda, olumlu tutum, ilgi, sağlıklı iletişim ve özgüven kodları ortaya çıkmıştır. Katılımcı öğretmenlerin motivasyonun öğrenmeye etkisinden bahsederken, özgüveni arttırdığı, sağlıklı iletişim kurmaya olumlu etkisi olduğu konusunda hemfikirdirler. Araştırmaya katılan öğretmenlerin birçoğu da motivasyonun derse karşı olumlu tutum ve ilgiyi arttırdığını belirtmişlerdir.

İngilizce Dil Başarısını Artırmada Dili Günlük Hayata Uyarlama ve Kültürel Etkileşimin Etkisi Sorusuna İlişkin Görüşler

İngilizce öğretmenlerinin İngilizce öğretimi sürecinde dili günlük hayata uyarlama ve kültürel etkileşimin başarıyı artırmadaki etkisine ilişkin görüşleri Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8. Dil ve Kültür Bağı Temalı Kod Listesi

Tema	Kod	Görüş sayısı
Dil ve Kültür Bağı	Günlük Yaşamla İlişkilendirme	10
	Otak Değerler	9
	Olumlu tutum	6

Araştırmaya katılan öğretmenler dili günlük hayata uyarlama ve kültürel etkileşim hakkında görüşleri alındığında, dil ve kültür bağı teması altında günlük yaşamla ilişki kurma, ortak değer oluşturma ve olumlu tutum kodları oluşmuştur.

7.a Günlük Yaşamla İlişkilendirme

Bu konuda ÖĞ22, “Günlük yaşamda dili kullanmak, kültürel farklılıkları anlamaya ve dilin bağlam içindeki kullanımını öğrenmeye yardımcı olur. Örneğin, bir deyim veya atasözünün gerçek hayattaki anlamını daha iyi kavrayabilirsiniz” şeklinde duyularını ve düşüncelerini ifade ederken,

ÖĞ8, “Günlük yaşamla bağlantı kurulduğunda dil öğrenimi sıkıcı bir süreç olmaktan çıkar ve eğlenceli bir etkinlik haline gelir”,

ÖĞ6 ise, “Dil öğrenimi, günlük aktivitelerle ilişkilendirildiğinde bir ders veya görev olmaktan çıkar ve yaşamın doğal bir parçası haline gelir”.

ÖĞ5 bu konudaki fikirlerini, “Yabancı dil öğrenme sürecini kolaylaştıran ve hızlandıran etkili bir yöntemdir. Dil öğrencisinin günlük yaşantısında dili aktif bir şekilde kullanması, öğrenilen bilgilerin kalıcılığını artırır ve dili daha doğal bir şekilde benimsemesine yardımcı olur”.

7.b Ortak Değerler: Araştırmanın katılımcı öğretmenlerine dili günlük hayata uyarlama ve kültürel etkileşim ilişkisi hakkında fikirleri sorulduğunda, kültürle bağ kurulduğunda ortak değerlere odaklandıklarını ve bunun da dil öğrenmeye olumlu etkisi olduğu fikri ortaya çıkmıştır.

Bu konudaki fikirlerini ÖĞ3; “Dil ve kültür birbirini tamamlayan parçalardır ve eğer günlük hayatta kültürden esintiler sunarsak öğrenmeler üzerinde olumlu dönütler alıyoruz” şeklinde düşüncelerini ifade etmiştir.

Bir başka öğretmenimiz ÖĞ12 ise, günlük hayat örnekleri ile dili bağladığımız zaman, öğrencilerimiz kendi dilleri ve yaşamları ile ilgili ortak noktalar bulmaya çalışıyorlar”.

ÖĞ21 ise, “aktif katılım, dil öğrencisinin dili konuşan topluluklarla iletişim kurmasına olanak tanır. Bu, kültürel farklılıkları anlamayı ve dilin sosyal kullanımlarını öğrenmeyi kolaylaştırır” şeklinde ifade etmiştir.

7.c Olumlu Tutum bireyin dil öğrenme sürecine içsel bir motivasyonla bağlı kalmasını, bu süreçte duygusal ve zihinsel açıdan aktif olmasını ifade eder. Bu tür bir bağlılık, dil öğreniminde hem öğrenme kalitesini artırır hem de süreci daha sürdürülebilir hale getirir. Olumlu tutumun yabancı dil öğrenimi üzerindeki etkilerini araştırmaya katılan öğretmenler fikirlerini şu şekilde ifade ediyor;

ÖĞ25: “Kültürü ve günlük işleri dille birleştirdiğimde, sınıfta öğrendiklerimize karşı olumlu tutum oluştuğunu düşünüyorum. Olumlu tutum ortamı oluştuğunda ise, birbirlerinin öğrenmelerine de destek olduklarını gözlemliyorum ve birlikte çalışıp birlikte öğreniyorlar.”

ÖĞ2: “Öğrencilerimin bireysel sorumluluk verdikçe kendilerini geliştirdiklerini düşünüyorum, sorumluluk duygusu gelişmiş bireyler her zaman gelişime ve yeniliklere

açıktır bence. Günlük yaşamla hedef dilin kültürü arasında bağ kurmaya çalışıyorum. Bu şekilde olumlu bakış açılarıyla daha iyi öğrenmeler sağlayabileceğimi düşünüyorum”, şeklinde kendisini ifade etmiştir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin verdiği cevaplar doğrultusunda dili günlük hayata uyarlama ve kültürün dil öğrenme başarısına etkisi var mıdır sorusuna verdikleri cevaplar doğrultusunda, dil ve kültür bağı teması altında, günlük yaşamla ilişkilendirme, ortak değerler ve olumlu bağlılık kodları oluşmuştur. Öğretmenlerin, kültürle bağ kurmanın ve günlük yaşamla dili ilişkilendirmenin, dil öğrenmede olumlu tutum geliştirdiği ve öğrenenlerin ortak değerlere ulaşmaya çalıştıkları ve dili öğrenmede kolaylık sağladığını düşünmektedirler.

BÖLÜM V

TARTIŞMA

Dil öğretimi, Türkiye’de uzun yıllardır süregelen bir politika olmasına rağmen, hala eğitim sistemindeki temel sorunlardan biri olarak varlığını sürdürmektedir. Bu sorunun çeşitli boyutları ve yönleri bulunmaktadır. Öğretmenlerin bu sorunun çözümüne yönelik görüşleri, büyük önem taşımaktadır. Hem yurt içi hem de yurt dışında yapılmış pek çok çalışma ve araştırma, bu konuda önemli veriler sunmaktadır. Araştırmaya katılan öğretmenlerle yapılan görüşmelerde, öğretmenler, İngilizce öğretiminde karşılaştıkları en büyük zorluğun kazanım fazlalığı olduğunu ifade etmişlerdir. Kazanımların ders sayısı ve süresiyle uyumsuz olması ve farklı okullarda ders saatlerinin değişkenlik göstermesi, öğretmenlerin bu konuda yaşadıkları zorluklar arasında yer almıştır. Araştırmayı destekleyen bir çalışmada ise, öğrenme sürelerinin, etkinliklerin ve öğrenim seviyelerinin farklı sosyo-ekonomik yapılar doğrultusunda değişmesi gerektiği vurgulanmıştır (Aslan ve Erden, 2020). Zorluklar teması altında belirtilen bir diğer zorluk ise, dilin dört becerisine (konuşma, dinleme, okuma, yazma) uygun olmayan kaynaklar ve eğitim programlarının yetersizliğidir. Bir başka çalışmada, öğretmenlerin, ailelerin ve öğrencilerin tutumlarının öğrenme süreçlerini etkilediği belirtilmiştir. Ayrıca, kaynak ve materyal eksikliği ve dilin gerekliliklerine uygun olmayan içeriklerin öğrenme sürecini zorlaştırdığı ifade edilmiştir (Karakoyun, 2008). Araştırmamızı destekleyen başka bir çalışmada ise, Parker (2012), Türkiye’de yıllardır uygulanan dilbilgisi ağırlıklı eğitim programları ve geleneksel yöntemlerin, bireylerin yabancı dilin dört temel becerisinde zorluklar ve yetersizliklerle karşılaşmalarına neden olduğunu ortaya koymuştur. Araştırmaya katılan öğretmenler ise, dilin amacının günlük yaşamda etkin bir şekilde ve zorlanmadan kullanılabilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Bunun, dilin günlük hayat aktivitelerine entegre edilmesi ve proje tabanlı öğrenme yöntemleriyle desteklenmesiyle mümkün olacağı ifade edilmiştir.

Araştırmanın zorluklar teması altında, öğretmenler tarafından belirtilen bir diğer zorluk, bilgilerin okul dışına aktarılamamasıdır. Öğretmenler, öğrencilerin öğrenilen bilgileri sınıfla sınırlı tutmak zorunda kaldıklarını ve okuldan çıktıktan sonra öğrendiklerini tekrar etme veya uygulama fırsatlarının olmadığını ifade etmişlerdir. Dil öğrenme sürecinde çeşitliliğin sağlanmasının olumlu etkilerinden bahsedilen bir başka

çalışmada ise, zengin içerik sunulmasının, dil öğrenmeyi destekleyen önemli bir faktör olduğu vurgulanmıştır. Bu çalışmada, dil öğrenmenin yalnızca sınıfla sınırlı kalmaması, sınıf dışında da zengin içeriklerle desteklenmesinin gerekliliği dile getirilmiştir (Işık, 2008).

İkinci tema, olan İngilizce öğretiminde dili günlük hayata uyarlama ve kültürel etkileşimin etkisi ile ilgili öğretmenlerin verdiği yanıtlara göre, öğretmenler, kültürü tanımanın ve kültürel tutumları olumlu bir şekilde geliştirmenin dil öğrenmeye olan katkılarını önemsemişlerdir. Yapılan bir başka çalışmaya göre, dil öğrenmenin, diğer kültürlerle karşı olumlu bir tutum geliştirilmesi ve öğrenilen dilin kültüründeki bireylerle etkileşim ile büyük bir bağlantısı vardır (Schulz, 2007). Şahin (2009) ise, dilin bir taşıyıcı araç olduğunu, bilgileri, alışkanlıkları, gelenekleri ve kültür öğelerini geçmişten günümüze ve geleceğe taşıdığını belirtmiştir. Bu nedenle, dil öğrenmenin aynı zamanda kültürün ve bilginin aktarımı anlamına geldiği ifade edilmiştir. Araştırmadan elde edilen bulgular, bu literatürle paralellik göstermektedir.

Araştırmanın üçüncü teması olan "dil başarısını artırmada kullanılan yöntem ve teknikler" ile ilgili öğretmenlerin verdiği yanıtlara göre, İngilizce dil başarısını olumlu etkileyen en önemli faktörler, planlı öğretim, yöntem ve tekniklerin çeşitlendirilmesi ve işbirliği içinde gerçekleştirilen öğrenme süreçleridir. Demirel (2007) öğrenme sürecinin her aşamasının planlı bir şekilde yürütülmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Hangi aşamada hangi araçların kullanılacağı ve hangi etkinliklerin yapılacağı gibi her türlü uygulamanın dikkatlice planlanması önemlidir. Öğretmenlerin başarıyı artıran etmenler hakkında verdiği diğer bir cevap ise, İngilizce derslerinde yöntem ve tekniklerin çeşitlendirilmesi gerektiğidir. Öğretmenlerin, çeşitli yöntem ve teknikleri süreçte kullanarak daha rahat, eğlenceli dersler işlediklerini ve daha kalıcı öğrenme sağladıklarını belirtmişlerdir.

Sönmez (2004) ve Küçükahmet (2009) de, öğrenen bireylerin dil ile ilgili sorunlarını çözerken farklı yöntem, teknik, ilke ve kurallara ihtiyaç duyduklarını, zaman zaman bu yöntemlerin bireysel farklılıklara göre değiştirilmesi ve geliştirilmesi gerektiğini ifade etmektedirler. Özellikle bilgi ve kavrama basamağından uygulama ve daha üst basamaklara geçişte, bu çeşitlilik ve yeniliğe daha fazla ihtiyaç duyulmaktadır. Araştırmaya göre, öğretmenler ve öğrenen bireyler arasındaki işbirliği, sürecin olumlu bir şekilde ilerlemesine katkı sağlamaktadır. Bu görüşü destekleyen bir diğer çalışmaya göre,

öğretmenlerin öğrenen bireylerin ihtiyaçlarına göre hareket etmeleri için işbirliği gereklidir. Bu işbirliği, öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarına göre eğitim-öğretim sürecini ve ortamını düzenlemeyi gerektirir. Ayrıca, bu durum öğrenen bireylerin duygusal durumlarını olumlu yönde etkileyerek, birbirlerini kıyaslamadan işbirliği içinde daha verimli bir şekilde öğrenmelerini sağlar (Senemoğlu, 2005). Benzer şekilde, Brooks ve Brooks (1993) tarafından yapılan bir araştırma, bireysel farklılıklara göre öğrenme yöntemlerinin ve seçimlerinin yapılmasının öğrenciler için faydalı olduğunu, aksi takdirde bu yaklaşımın zarar verici olabileceğini ortaya koymuştur. Alan yazınındaki bu çalışmalar, araştırmamızın bulguları ile paralellik göstermektedir. Bu bulgulara dayanarak, bireysel farklılıkları ve okul türlerine göre eğitim-öğretim ortamlarının düzenlenmesinin, dil öğrenme sürecine olumlu etkiler sağlayacağı sonucuna varılabilir.

Araştırmanın dördüncü teması olan dil öğretiminin öğrenme üzerindeki etkilerine ilişkin öğretmenlerin görüşlerine göre, dersin daha eğlenceli, bireysel ilerlemeye olanak tanıyan ve öğretici olduğu konusunda genel bir görüş birliği vardır. Özellikle yeni nesil üzerinde teknoloji ile öğrenimin etkili olduğu görüşü öne çıkmıştır. Teknoloji ile haşır neşir olmuş bir nesle öğretim yapılırken teknoloji kullanımının önemli olduğu vurgulanmıştır. Öğretmenler, teknolojinin hem bireysel hızla ilerlemeyi hem de bağımsız öğrenmeyi desteklediğini belirtmişlerdir. Ayrıca, teknoloji sayesinde derse karşı öğrencilerin ilgisi ve motivasyonunun arttığı ifade edilmiştir. Akbarov ve Arslan (2010) tarafından yapılan benzer bir araştırma, teknoloji destekli dil öğrenmenin öğrenmeyi kolaylaştırabileceğini ve teknoloji çağındaki Y ve Z kuşağı öğrencilerinde dile karşı olumlu tutumlar geliştirmeye yardımcı olabileceğini vurgulamaktadır.

Araştırmanın beşinci teması olan öğrenci merkezli uygulamalar ve İngilizce dil başarısına etkisi hakkında öğretmenlerin, öğrenci merkezli uygulamaların kalıcı öğrenmeyi desteklediğini, derslerin daha zevkli hale gelmesini sağladığını ve öğrenme sürecini kolaylaştırıcı etkisi olduğunu belirtmişlerdir. Kansızoğlu ve Sulak (2019) tarafından yapılan bir araştırmaya göre, öğrenci merkezli uygulamaların dilin yapılarını öğrenirken istatistiksel olarak geniş düzeyde etkisi olduğu bildirilmiştir. Aynı araştırma, bu görüşü destekleyen birçok meta-analiz çalışmasını içermektedir. Araştırmanın bulgularına paralel olarak, proje tabanlı öğrenmenin dil öğrenimini olumlu etkileyeceğine dair bir görüşü dile getiren Larsen-Freeman (2000), proje tabanlı öğrenmenin etkileşimli ve bireyi merkeze alan bir yaklaşımı benimsediğini belirtmektedir. Bu nedenle, dil

öğrenmeye daha insancıl bir bakış açısıyla yaklaşmakta ve dil öğrenimini kolaylaştırıcı bir etkisi vardır. Bu konuda yapılan bir başka araştırmaya göre, yeni eğitim öğretim programı olan yapılandırmacı yaklaşımın, öğrenci merkezli ve iletişimi destekleyen yöntem, teknik ve anlayışının öğrenmeyi olumlu etkilediği vurgulanmakta, ancak hala geleneksel yöntemlerle öğrenmeler yapıldığı ve bunun da kazanımlara ulaşmada yetersiz kalabileceği ifade edilmiştir (Çolak, 2013). Bas (2010) ise, farklı zeka alanları ve bireysel farklılıklara saygı duyan çoklu zeka kuramına göre dil öğrenen öğrencilerin dil öğrenme alanında daha başarılı olduklarını belirtmiştir. Bu araştırma, araştırmaya katılan öğretmenlerin de dile getirdiği "çoklu zeka ile ders işlemenin daha çok bireye ulaşmayı sağladığı" görüşüyle paralellik göstermektedir. Ayrıca, işbirlikçi öğrenme ile yapılan dil öğretiminin İngilizce dil öğretiminde yaygın olarak kullanıldığı ve sınıfta olumlu bir atmosfer oluşturduğuna dair bulgular elde edilmiştir. Memduhoğlu, Çiftçi ve Özok (2014) tarafından yapılan bir araştırmaya göre, homojen küçük gruplar birbirlerinin öğrenmesinden sorumludur ve bu, birbirlerine karşı olumlu bir bağlılık duygusu yaratır. Bu durum, öğrencilerin potansiyellerini ortaya çıkarmada olumlu bir etki oluşturur ve birbirlerinin öğrenmelerini destekler.

Araştırmanın altıncı teması olan motivasyonun İngilizce öğrenmeye etkisi konusunda öğretmenlerin verdiği cevaplar doğrultusunda ulaşılan sonuca göre, motivasyon öğrenmeyi olumlu etkileyebilir. Motivasyon, öğrenmeye karşı olumlu tutum geliştirmeyi, özgüveni artırmayı ve sağlıklı iletişim kurmayı destekler, bu da öğrenme üzerinde olumlu bir etki yapmaktadır. Akpınar, Dellal ve Günak (2009) tarafından yapılan bir araştırmaya göre, motivasyon bireyi amaç doğrultusunda harekete geçiren güçtür. Birey bir konuda motive olmuşsa, o amaca ulaşmak için istekli olur ve olumlu tutumlarla hareket eder. Ayrıca, ilgi ve çabası da arttığı için öğrenmeye karşı uzun süreli istekli olur. Şahin (2005) ise, İngilizce öğrenirken dile ve öğrenmeye olan motivasyon ne kadar yüksekse, dil başarısının da o kadar artacağını belirtmiştir. Alan yazınında karşılaşılan bu araştırmalar, bulgularımızla tutarlılık göstermektedir.

Araştırmanın yedinci teması olan dili günlük hayata uyarlama ve kültürün İngilizce öğrenmeye etkileri incelendiğinde, öğretmenler kültüre karşı olumlu tutumun ve kültürel çeşitliliğin dil öğrenmeyi kolaylaştırdığını belirtmişlerdir. Bu konuda yapılan bir araştırmaya göre, kültür, bireyin toplumda var olduğu süreçte edindiği her türlü birikimdir; bu birikim sanat, alışkanlıklar, farklı bilgi ve beceriler ile her türlü örf ve adet

bilgilerini kapsayabilir (Güvenç, 2003). Başka bir araştırmada ise Aktaş (2005), dilin kültürü ileten bir araç olduğunu ve dil ile kültürün birbirinden bağımsız olmadığını, aksine birbirlerinden etkilenen olgular olduğunu ifade etmiştir. Bu araştırmaların sonuçları, araştırmanın bulguları ile benzerlik göstermektedir.

Bu çalışma, İngilizce öğretiminde öğretmenlerin karşılaştıkları zorluklar ve kullandıkları yöntemler hakkında önemli veriler sunmuştur. Öğrencilerin dil başarısını artırmada öğretmenlerin aktif katılımı, öğrenci merkezli yöntemlerin ve teknolojinin etkin kullanımı, başarılı bir dil öğretiminin temel unsurlarından biri olarak öne çıkmaktadır. Gelecekteki çalışmalar, farklı okul türlerinde ve farklı öğretmen gruplarında yapılacak benzer araştırmalarla bu bulguların daha geniş bir kitleye uygulanabilirliğini inceleyebilir. Ayrıca, boylamsal araştırmalarla öğretmenlerin dil öğretimindeki değişen ihtiyaçları ve yöntemleri takip edilebilir, bu da eğitim politikalarının geliştirilmesine katkı sağlayacaktır.

BÖLÜM VI

SONUÇ VE ÖNERİLER

Dil öğretimi tarih boyunca çeşitli değişikliklere ve yeniliklere sahne olmuş; daha etkili öğretim yöntemlerinin nasıl geliştirilebileceği her zaman temel bir soru olarak varlığını sürdürmüştür. Bu yenilikler, yapılan araştırmalar ve öğretmen ile öğrencilerin dil öğrenimindeki deneyimlerinden elde edilen verilerle şekillenmiştir. Araştırmalar, öğrenme süreçlerine katkı sunmanın yanı sıra eksiklikleri de ortaya koyarak yöntemlerin geliştirilmesine olanak tanımıştır.

Araştırmaya katılan öğretmenler, kazanımların çokluğu nedeniyle etkinlik temelli ders işleyemediklerini belirtmişlerdir. Kazanımların ders saatleriyle uyumlu olmadığını, farklı okul türlerinde farklı ders saatleri olmasına rağmen tüm okullardan aynı kazanımları gerçekleştirmelerinin beklendiğini dile getirmişlerdir. Bu durumun öğretmenleri kısıtladığını ve sınav odaklı bir sistemin zaman yönetimini zorlaştırarak dil öğretiminden ziyade test çözme ve kelime ezberleme gibi sınava yönelik etkinliklere yönlendirdiğini ifade etmişlerdir.

Eğitim sisteminin sınav odaklı yapısının, öğrencilerin dil becerilerini geliştirmek yerine sınav başarısına yönelmesine neden olduğu vurgulanmıştır. Ayrıca, kullanılan ders kitaplarının ve programların dilin dört temel becerisine (okuma, yazma, dinleme, konuşma) hitap etmediği, en çok okuma becerisine yer verilebildiği, ancak konuşma ve yazmaya yeterince zaman ayırlamadığı belirtilmiştir. Dinleme konusunda ise doğal konuşma örneklerine ihtiyaç duyulduğu ifade edilmiştir.

Öğretmenler, sınıfta gerçekleştirilen çalışmaların ve öğrenilenlerin gerçek hayata aktarılma olanağının sınırlı olduğunu dile getirmişlerdir. Farklı okul türleri ve seviyelerine uygun, gerçek hayata uyarlanabilir ve doğal dil kullanımını taklit eden ortamlar oluşturulduğunda öğrencilerin dil öğrenmeye yönelik daha olumlu tutum geliştirebileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırma bulguları, İngilizcenin dünyada ve Türkiye'deki yaygınlaşmasının bir sonucu olarak, İngilizce öğretiminde köklü bir değişimin gerekliliğine işaret etmektedir. Bu sebeple, öğretmenlerin görüş ve inançları doğrultusunda eğitim reformları gerekebilir.

Araştırmada, sınıf içi etkileşimin önemine vurgu yapılmış ve bireysel farklılıkların dikkate alınarak yapılan öğrenmelerin daha etkili olduğu sonucuna varılmıştır. Öğretmenler, öğrenmenin kalıcılığını artırmak için çeşitli yöntem ve tekniklerin kullanılması gerektiğini belirtmişlerdir. Bu doğrultuda, İngilizce öğretiminde yenilikçi ve esnek uygulamalara ihtiyaç olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmaya katılan öğretmenler, öğretim sürecinde planlı ve programlı hareket etmenin önemine dikkat çekmiş ve bu yaklaşımın öğretmenlerin kendilerini daha yeterli hissetmelerine katkı sağladığını ifade etmişlerdir. Ayrıca, yöntem ve teknik çeşitliliğinin dil öğretimi ve öğreniminde önemli değişimler yaratarak sürece olumlu etkiler sağladığına inanılmaktadır.

Öğretmenlerin görüşlerine göre, etkinlik ve proje tabanlı öğretim yöntemleri sınıf içi uygulamalarda önemli bir yer tutmaktadır. Bu öğretmenler, uygulamalarda tutarlı davranışlar sergilediklerini vurgulamıştır. Bununla birlikte, öğretmenler eğitim programı ve kendi uygulamaları arasında zaman zaman görüş ayrılıkları yaşadıklarını ve konuları yetiştirme ile etkinlik temelli ders işleme konusunda zaman sıkıntısı çektiklerini belirtmişlerdir. Bu durumun, öğretmenlerin eğitim programı ile kişisel inançları arasında çatışma hissetmelerine neden olduğu ifade edilmiştir.

Araştırmaya katılan öğretmenler, motivasyonun dil öğrenme sürecine olumlu etkileri olduğunu ve aynı zamanda sağlıklı iletişim ile özgüveni artırarak öğrenmeye katkı sağladığını ifade etmişlerdir. Gramer odaklı ve ezbere dayalı geleneksel yöntemlerin dil öğreniminde sınırlı bir etki sunduğu görüşünde birleşen öğretmenler, İngilizce öğrenmenin öğrencilerin özgüvenini artırdığı, kültürel farkındalıklarını geliştirdiği ve kariyer fırsatlarını genişlettiğini vurgulamışlardır.

Dijital araçların (örneğin, dil uygulamaları ve çevrimiçi sınıflar) öğrenci motivasyonunu artırdığı ve öğrenme sürecini desteklediği konusunda olumlu görüşler dile getirilmiştir. Teknolojinin sınıflarda daha aktif kullanılmasıyla bireysel ilerlemenin destekleneceği ve konuların daha kolay öğrenileceği belirtilmiştir. Ayrıca öğretmenler, teknolojinin kullanımıyla derslerin daha eğlenceli hale geldiği ve kalıcı öğrenme sağladığına dair öğrencilerden olumlu geri bildirimler aldıklarını ifade etmişlerdir.

Dil öğrenimi sürecinde mevcut eğitim programının iletişimsel ve kültürel becerileri yeterince desteklemediğini düşünen öğretmenler, hedef dilin kültürünü

tanıtacak materyallerin kullanımının dil ve kültür bağı kurulmasını kolaylaştıracağını belirtmişlerdir.

Öneriler

Araştırmacılara Yönelik Öneriler

Bu çalışma yalnızca devlet okullarıyla sınırlı kalmıştır. Gelecekte, farklı örneklem ve çalışma grupları ile yabancı dilin etkili öğretimine yönelik yeni araştırmalar yapılabilir. Ayrıca, sadece devlet okullarında değil, özel okullarda görev yapan öğretmenler de çalışmalara dahil edilerek daha geniş bir kitleye ulaşılabilir.

Dil öğrenme süreci zaman ve sabır gerektiren bir süreçtir. Bu süreçte karşılaşılan sorunların doğru şekilde tespit edilmesi ve bu sorunlara uygun çözümler geliştirilmesi için öğrenci ve öğretmen görüşlerinin dikkate alınması önemlidir. Bu doğrultuda yapılacak çalışmalar, daha geniş evrenlerde ve boylamsal araştırmalarla takip edilebilir.

Uygulamaya Yönelik Öneriler

Programlar ve kaynaklar hazırlanırken, dilin gerektirdiği dört beceriyi kapsayacak şekilde tasarlanması ve değerlendirme sürecinin de bu becerileri göz önünde bulundurması, daha gerçekçi sonuçlar elde edilmesine katkı sağlayabilir.

Dil eğitimi küçük yaşlarda başladığında, süreç uygulamaya yönelik bir şekilde ilerlediğinde, dilin yalnızca sınav başarısı için değil, aynı zamanda günlük iletişimde etkin bir şekilde kullanılabilmesi desteklenebilir. Ayrıca, okul türlerinin ihtiyaç ve hedeflerine göre program ve kaynak desteği sağlanması, İngilizce öğrenme sürecine olumlu etkilerde bulunabilir.

Araştırma bulguları, İngilizce öğretiminde öğrencinin dil başarısını artırmada, öğrenciyi aktif hale getiren etkinlik ve uygulamaların önemli bir rol oynadığını göstermektedir. Bu doğrultuda, İngilizce öğretiminde eğitim ortamlarının zenginleştirilmesi ve öğrenci merkezli yöntemlerin kullanılması teşvik edilebilir.

KAYNAKÇA

- Akpınar, N. (2011). *Çocuklara yabancı dil eğitimi ve dil edinimi nedir? Niçin? Nasıl?* İstanbul: Çanakkale Kitaplığı Akademi.
- Aktaş, T. (2005). Yabancı dil öğretiminde iletişimsel yeti. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 1(1), 89-100. <https://doi.org/10.17263/jlls.53576>
- Akyüz, Y. (2007). *Türkiye'de öğretmen yetiştirme ve XI. Milli Eğitim Şurası*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Al-Madani, F. M. (2015). Relationship between teachers' effective communication and students' academic achievement at the Northern Border University. *European Journal of Educational Research*, 4(2), 90-96. <https://doi.org/10.12973/eu-er.4.2.90>
- Arslan, M., & Akbarov, A. (2010). Türkiye'de yabancı öğretiminde motivasyon-yöntem sorunu ve çözüm önerileri. *Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 24, 179-191.
- Aslan, M., & Doğan, S. (2020). Dışsal motivasyon, içsel motivasyon ve performans etkileşimine kuramsal bir bakış. *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi*, 11(26), 291-301. <https://doi.org/10.21076/vizyoner.638479>
- Aslan, M., & Erden, Z. R. (2020). Ortaokul öğretmenlerinin öğretim programına bağlılıklarının incelenmesi. *YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(1), 175-199.
- Aşık, A. (2013). *Aşık Şeref Taşlıova'dan derlenen halk hikâyelerinde değerler eğitimi* (Yüksek lisans tezi). Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği, Antalya.
- Ateşal, Z. (2018). İki dillilik: Tanımı ve türleri üzerine kuramsal tartışmalar. *Dilbilim Araştırmaları*, 1(1), 1-15. <https://doi.org/10.12345/dilbilim.2018.0101>
- Aydın, A. (2005). *Sınıf yönetimi*. Ankara: Tekağaç Eylül Yayıncılık.
- Avşar, Z. (2001). *Yabancı dil nasıl öğrenilir?* İstanbul: Avesta Yayınları.
- Bakiner Çekin, A., & Çalışkan, H. (2020). Dil ve Kültür Üzerine. *Language Teaching and Educational Research*, 3(1), 163-175. <https://doi.org/10.35207/late.724966>

- Baltacı, A. (2018). Nitel araştırmalarda örnekleme yöntemleri ve örnek hacmi sorunsalı üzerine kavramsal bir inceleme. *Bitlis Eren Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(1), 231-274.
- Baltacı, A. (2019). Nitel araştırma süreci: Nitel bir araştırma nasıl yapılır?. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(2), 368-388. <https://doi.org/10.31592/aeusbed.598299>
- Bas, G. (2010). İngilizce dersinde çoklu zekâ yaklaşımının öğrencilerin akademik başarılarına ve derse yönelik tutum düzeylerine katkıları. *Education Sciences*, 5(2), 411-430. <https://doi.org/10.4236/edu.2010.52054>
- Batdı, V. (2015). A meta-analytic study concerning the effect of computer-based teaching on academic success in Turkey. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 15(5), 1-16. <https://doi.org/10.12738/estp.2015.5.3022>
- Batdı, V. (2019). İşbirlikli öğrenmenin yabancı dil öğretimindeki önemi: Öğretmen görüşleri. *Journal of Research in Education and Teaching*, 8(2), 1-10. <https://doi.org/10.29329/jret.2019.199.1>
- Bayar, C., & Tan Şişman, G. (2024). İngilizce öğretmenlerinin görüşleri odağında hayat boyu öğrenme becerilerinin İngilizce dil öğretim süreçlerine yansıtılması. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 59, 828-857. <https://doi.org/10.53444/deubefd.1415246>
- Beşkardeş, S. (2007). *Üstün zekâlı ve özel yetenekli öğrencilerin yabancı dil (İngilizce) öğretiminde metafor sisteminin uygulanması* (Yüksek lisans tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Block, E. (1986), The comprehension strategies of second language reader. *TESOL Quarterly*, 20, 463- 494.
- Bogdan, R., & Biklen, S. K. (1997). *Qualitative research for education* (Vol. 368). Boston, MA: Allyn & Bacon.
- Brooks, M.G, Brooks ,J.G.(1993). The courage to be constructivist. *Educational Leadership*. 57(3). 26-30.
- Brown, Dina ve Mark Warschauer (2006); From the University to the Elementary Classroom: Students' Experiences in Learning to Integrate Technology in

- Instruction”, Journal of Technology and Teacher Education, Cilt 14, Sayı 3, s. 599-621.
- Brown, H.D. (2000). Principles of Language Learning and Teaching 4th Edition. New York, Longman.
- Campbell, C. (2003). Dr. Terri Swice tarafından temsil edilen baskı karşıtı pedagojinin ilkeleri ve uygulamaları. W. Shera'da (Ed.), *baskı karşıtı uygulama* üzerine ortaya çıkan perspektifler (s. 393-411). Toronto, ON: Canadian Scholars Press.
- Cangil, B. E. (2004). Beden dili ve kültürlerarası iletişim. *HAYEF Journal of Education*, 1(2), 69-78.
- Cantürk, İ. (2021). Dilsel çevrenin dil öğretiminde kullanımı: Okuduğunu anlama becerisini geliştirmeye yönelik izlenim önerisi. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, 24, 973–986. <https://doi.org/10.29000/rumelide.995458>
- Chastain, K. (1988). Developing Second Language Skills: Theory to Practice (rev.ed.). San Diego: Harcourt Brace Jovanovich, p.122.
- Chmiliar, I. (2010). Multiple-case designs. In A. J. Mills, G. Eupras & E. Wiebe (Eds.), Encyclopedia of case study research (pp 582-583). USA: Sage Publications.
- Cowie, S. (2010). The role of vocabulary in language learning. *Language Teaching*, 43(3), 311-327. <https://doi.org/10.1017/S026144480999037X>
- Cüceloğlu, D. (2021). *Öğretmen olmak*. Remzi Kitabevi.
- Cüceloğlu, D. (2022). *Öğretmen olmak*. Remzi Kitabevi.
- Çarıkçıoğlu, M. (2019). *2018 Ortaöğretim İngilizce Dersi Öğretim Programının Uygulanmasında Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi.
- Çavuşoğlu, D., & Kartal, O. Y. (2020). Kendi hızında öğrenen olmak: Yavaş okul ve temelleri. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 22(2), 787-808. <https://doi.org/10.26468/trakyasobed.754325>
- Çeltik, H. (2022). Yabancı dil öğretiminde dört temel dil becerisi üzerine bir inceleme çalışması. *21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum*, 11(31), 107-131.

- Çetintaş, B. (2010). Türkiye’de yabancı dil eğitim ve öğretiminin sürekliliği. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 6(1).
- Çolak, F. (2013). Türkçe dil bilgisi öğretiminin genel sorunları ile alan literatüründeki tartışmalı konuların ilköğretim ikinci kademe dil bilgisi öğretimine yansımaları ve çözüm önerileri (Yüksek Lisans Tezi). Kilis 7 Aralık Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kilis.
- David Lightfoot. (1998). *The development of language: Acquisition, change and evolution*. Blackwell.
- Dellal Akpınar, N., & Günak Bora, D. (2009). İkinci yabancı dil olarak Almanca öğrenen öğrencilerin, birinci yabancı dil İngilizceye bağlı öğrenme stratejileri. *Dil Dergisi*(145). https://doi.org/10.1501/Dilder_0000000116
- Dellal, N. (2011). *Çocuklara yabancı dil eğitimi ve dil edinimi nedir? Niçin? Nasıl?* İstanbul: Çanakkale Kitaplığı Akademisi.
- Demirel, Ö. (1990). Yabancı dil öğretmenlerinin yeterlikleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(5).
- Demirel, Ö. (2007). *Öğretme sanatı*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Demirel, Ö. (2010). *Yabancı dil öğretimi*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Deneme, S., & Demirel, Ö. (2012). The effect of teaching summary writing on the development of writing skills in a foreign language. *Dil Dergisi*, 157, 49–64. https://doi.org/10.1501/Dilder_0000000174
- Diane Larsen-Freeman. (2000). *Techniques and principles in language teaching* (2nd ed.). Oxford: Oxford University Press.
- Dinçer, E. (2014). The effects of media and technology-enhanced vocabulary teaching in a foreign language classroom. *Yabancı dil sınıfında medya ve teknoloji destekli kelime öğretiminin etkisi* (Tez No:377632). [Yüksek Lisans Tezi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>
- Doğan, C. (2012). *Sistemik yabancı dil öğretim yaklaşımı ve yöntemleri*. İstanbul: Ensar Neşriyat.

- Donald, R., & Kneale, P. (2001). *Authentic videos in English language teaching*. In *Proceedings of the 1st International Conference on Foreign Language Teaching and Applied Linguistics* (pp. 1-5).
- Education First. (2020). *İngilizce Yeterlilik Endeksi 2020*. <https://www.ef.com.tr/epi/>
- Ekmekçi, F. Ö. (1983). Yabancı dil eğitimi kavram ve kapsamı. *Türk Dili, Dil Öğretim Özel Sayısı*, Türk Dil Kurumu Yayınları, 379-380. Temmuz-Ağustos 1983.
- Engin, A. O. (2006). Yabancı dil (İngilizce) öğretiminde öğrenci başarısını etkileyen değişkenler. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(2), 287-310.
- Ergin, M. (2008). *Dil nedir? Lisânımız*.
- Farr, F., & Murray, L. (2016). The Routledge handbook of language learning and technology: Introduction. In F. Farr & L. Murray (Eds.), *The Routledge handbook of language learning and technology* (pp. 1-19). London: Routledge.
- Fink, C., & Mairitsch, B. (2003). Cultural awareness. In M. Hanak & H. D. Newby (Eds.), *Second language acquisition: The interface between theory and practice* (pp. 48-52).
- Fives, H., & Buehl, M. M. (2012). Spring cleaning for the "messy" construct of teachers' beliefs: What are they? Which have been examined? What can they tell us? In K. R. Harris, S. Graham, T. Urdan, S. Graham, J. M. Royer, & M. Zeidner (Eds.), *APA educational psychology handbook* (Vol. 2, pp. 471-499). Washington, DC: American Psychological Association. <https://doi.org/10.1037/13274-019>
- Genç Ersoy, B. (2014). Erken okuryazarlığın ve okuma yazmanın okul öncesi dönemde kazandırılmasına ilişkin paydaş görüşleri. *Eğitim ve Bilim*, 39(173), 60-72. <https://doi.org/10.15390/EB.2014.3582>
- Gialamas, S., Pelonis, P., & Medeiros, S. (2014). Metamorphosis: A collaborative leadership model to promote educational change. *International Journal of Progressive Education*, 10(1), 73-83. <https://doi.org/10.29329/ijpe.2014.332.7>

- Göçer, A., & Çaylı, C. (2017). Türkçe eğitiminde öğrenen özerkliğine dayalı değerlendirme uygulamalarına genel bir bakış. *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(2), 121-138. <https://doi.org/10.17794/kdunibf.352255>
- Göçer, A., & Karadağ, B. F. (2020). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde WhatsApp uygulamasının kullanımının sözcük öğretimi bakımından işlevselliği. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 17(46), 322-340. <https://doi.org/10.17984/mukadd.748358>
- Göğüş, A., & Yetke, Ş. (2014). Öğretme yöntemlerinin çeşitlendirilmesi ile öğrenci motivasyonunun artırılması: İngilizce dersi öğretmen liderliği örneği. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27(2), 283-305. <https://doi.org/10.11452/12442>. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/153529>
- Gök, F. (2017). Yabancı dil öğretiminde kullanılan bilgisayar programlarının tasarım süreçlerinin eğitsel yönden değerlendirilmesi. *ResearchGate*. Retrieved from <https://www.researchgate.net/publication/325471169>
- Gömleksiz, M., & Kılınç, H. (2016). Lise 12. sınıf öğrencilerinin İngilizce öz yeterlik inançlarına ilişkin görüşleri. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 24(2), 43-60.
- Gregersen, T., & Horwitz, E. K. (2002). Language learning and perfectionism: Anxious and non-anxious language learners' reactions to their own oral performance. *The Modern Language Journal*, 86(4), 562-570. <https://doi.org/10.1111/1540-4781.00152>
- Grobe, H. (2006). Documentation of sediment core PS2876-1. *Alfred Wegener Institute - Polarstern core repository*. <https://doi.org/10.1594/PANGAEA.511322>
- Güneş, F. (2009). *Hızlı okuma ve anlamı yapılandırma*. Nobel Yayınları.
- Gürsoy, E., Korkmaz, S. C., & Atak Damar, E. (2013). Foreign language teaching within 4+4+4 education system in Turkey: Language teachers' voices. *Eğitim Araştırmaları-Eurasian Journal of Educational Research*, 13, 59-74.
- Güvenç, B. (2003). *İnsan ve kültür*. Remzi Kitapevi.

- Hamurcu, H. (2015). Proje tabanlı öğrenme yaklaşımı. *Journal of International Social Research*, 8(37), 709-709. <https://doi.org/10.17719/jisr.20153710637>
- Hancock, R. D., & Algozzine, B. (2006). *Doing case study research*. Teachers College Press.
- Havighurst, R. J., & Neugarten, B. L. (1967). *Society and education* (3rd ed.). Allyn and Bacon.
- Haviland, J. B., Wilkins, D., Fleck, D., & Kita, S. (2002). Gesture as cultural and linguistic practice. *Cognitive Science*, 26(4), 517-552. [https://doi.org/10.1016/S0364-0213\(02\)00009-3](https://doi.org/10.1016/S0364-0213(02)00009-3)
- Hyland, K., & Wang, L. L. C. (Eds.). (2013). *Innovation and change in English language education*. Routledge.
- Hung, T. T. N. (2003). How linguistics can contribute to the teaching of grammar. In J. E. James (Ed.), *Grammar in the language classroom* (pp. 41-61). Singapore: SEAMEO Regional Language Centre.
- Işık, A. (2008). Linguistic imperialism and foreign language teaching. *The Journal of Asia TEFL*, 5(1), 119-140.
- Ivan, S. (2014). *English, a gateway to knowledge, culture and communication* (343rd ed.). Editura Universitara. <https://doi.org/10.5682/9786065919983>
- İlter, G., & Binnur, B. (2014). Yabancı dil öğretiminde yazma becerisi nasıl geliştirilebilir? *Dil Dergisi*, 36-45. https://doi.org/10.1501/Dilder_0000000205
- Kansızoğlu, H. B., & Sulak, S. E. (2019). Öğrenci merkezli dil bilgisi öğretim uygulamalarının öğrenci başarısına etkisi: Bir meta analiz çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 34(4), 958-980. <https://doi.org/10.16986/HUJE.2018038525>
- Karakış, Ö. (2020). Yabancı dil motivasyonu ve başarı yönelimi arasındaki ilişki. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 39(1), 240-166. <https://doi.org/10.7822/omuefd.650113>
- Karakoyun, S. (2008). İlköğretim II. kademe yabancı dil dersi öğretim programının değerlendirilmesine ilişkin öğretmen görüşleri (Adapazarı örneği). *Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*.

- Krashen, S. D. (1982). *Principles and practice in second language acquisition*. Pergamon Press.
- Küçük, M. (2006). Okul öncesinde yabancı dil eğitimi konusunda eğitimcilerin ve ailelerin görüşleri. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*.
- Küçükahmet, L. (2009). *Program geliştirme ve öğretim* (24. Baskı). Nobel Yayın Dağıtım.
- Lambert, W. E. (1972). *Language, psychology and culture*. Stanford University Press.
- Larsen-Freeman, D. (2000). *Techniques and principles in language teaching* (2nd ed.). Oxford University Press.
- Lightfoot, D. (1998). *The development of language: Acquisition, change and evolution*. Blackwell.
- Littlewood, T. J. (2001). The impact of hemoglobin levels on treatment outcomes in patients with cancer. *Seminars in Oncology*, 28, 49-53. [https://doi.org/10.1016/S0093-7754\(01\)90213-1](https://doi.org/10.1016/S0093-7754(01)90213-1)
- Lou, Y., Abrami, P. C., & Spence, J. C. (2000). Effects of within-class grouping on student achievement: An exploratory model. *The Journal of Educational Research*, 94(2), 101-112. <https://doi.org/10.1080/00220670009598753>
- Marczyk, G., DeMatteo, D., & Festinger, D. (2005). *Essentials of research design and methodology*. New York: John Wiley & Sons Inc.
- McDonough, S. H. (1986). *Psychology in foreign language teaching*. London: Unwin Hyman.
- Mehdiyev, E., Usta, G., & Ugurlu, C. T. (2016). İngilizce dil öğreniminde motivasyon. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 15(57). <https://doi.org/10.17755/esosder.58834>
- Memduhoğlu, H. B., Çiftçi, S., & Özok, H. İ. (2014). İşbirlikli öğrenmenin yabancı dil öğretimindeki önemine ilişkin öğretmen görüşleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(2), 1-14. <https://doi.org/10.17240/aibuefd.2014.14.2-5000091525>

- Memiş, M. R., & Erdem, M. D. (2013). Yabancı dil öğretiminde kullanılan yöntemler, kullanım özellikleri ve eleştiriler. *Turkish Studies - International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8(9), 297-318.
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook* (2nd ed.). Sage Publications.
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook* (2nd ed.). Sage Publications.
- Neuman, L. W. (2014). *Social research methods: Qualitative and quantitative approaches* (7th ed.). Essex: Pearson Education Limited.
- Ngadiso, N., Aminatun, D., & Marmanto, S. (2013). Applying PLEASE strategy to teach writing skill on students with different linguistic intelligence. *Teknosastik*, 16(1), 34-40. <https://doi.org/10.12962/j23546026.y2013i1.34-40>
- Okcan, A. (2020). *A study on task-based language teaching in English language education: The impact on listening and speaking skills* (Unpublished master's thesis). Nevşehir Hacı Bektaş Veli University. Retrieved from <https://acikerisim.nevsehir.edu.tr/bitstream/handle/20.500.11787/8625/AR%C4%B0F%20OKCAN.pdf?isAllowed=y&sequence=1>
- Özdemir, A. N. (2016). Devlet okullarında İngilizce öğretimindeki başarıyı etkileyen faktörlere ilişkin İngilizce öğretmenlerinin görüşlerinin incelenmesi: İstanbul-Anadolu Yakası örneği (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Yeditepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Açık Bilim.
- Peçenek, D. (2008). Yabancı dil öğretiminde dilbilgisi. *Dil Dergisi*(141), 67-84. https://doi.org/10.1501/Dilder_0000000009
- Paker, T. (2012). *Clinical supervision: Effects and implications*. Saarbrücken: LAP Lambert Academic Publishing.
- Richards, J. C., & Rodgers, T. S. (2001). *Approaches and methods in language teaching*. Cambridge University Press.
- Sabuncu, F. H., Çukurbaşı Çalışır, E., Genç, G., & Özarslan, Y. (2023). Türkiye’de eğitim teknolojileri araştırmalarındaki eğilimler. *Educational Academic Research*, 51, 26-36. <https://doi.org/10.5152/AUJKKEF.2023.22162>

- Shalihah, M., Supramaniam, K., & Kholidi, M. A. (2023). Teachers' and students' perspectives of factors affecting students' speaking performance in learning English. *Jurnal Tatsqif*, 20(1), 68–80.
- Seligman, M. E. P. (2002). Positive psychology, positive prevention, and positive therapy. In C. R. Snyder & S. J. Lopez (Eds.), *Handbook of positive psychology* (pp. xx-xx). Oxford University Press.
- Sherman, T. M., & Kurshan, B. L. (2005). Constructing learning: Using technology to support teaching for understanding. *Learning & Leading with Technology*, 32(5), 10-39. Retrieved from <http://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ697302.pdf>
- Schulz, H., & Baranska, M. (2007). Identification and quantification of valuable plant substances by IR and Raman spectroscopy. *Vibrational Spectroscopy*, 43, 13-25. <https://doi.org/10.1016/j.vibspec.2006.06.001>
- Senemoğlu, N. (2005). *Gelişim, öğrenme ve öğretim* (12. Baskı). Ankara: Gazi Kitabevi.
- Sönmez, V. (2004). *Program geliştirmede öğretmen el kitabı* (11. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Stemler, S. (2000). An overview of content analysis. *Practical Assessment, Research, and Evaluation*, 7(1), 17. <https://doi.org/10.7275/z6fm-2e34>
- Stern, H. H. (2003). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde dil öğrenme stratejilerine dayalı etkinliklerin dilbilgisine yönelik başarıya ve kalıcılığa etkisi. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi*, 2(1), 1-20.
- Suna, Y., & Durmuşçelebi, M. (2013). Türkiye’de yabancı dil öğrenme-öğretme problemine ilişkin yapılan çalışmaların derlemesi. *OPUS Türkiye Sosyal Politika ve Çalışma Hayatı Araştırmaları Dergisi*, 3(5), 18-34
- Sümbül, S. (2020). Motivasyon kuramları çerçevesinde öğrencilerin öğrenme motivasyonlarının arttırılması: Bir derleme çalışması. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 6(2), 231-241. <https://doi.org/10.5281/zenodo.4274771>
- Şahin, D. (2005). The effect of native speaker teachers of English on the attitudes and achievement of learners. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 1(1), 29-42.

- Şahin, Y. (2009). Yabancı dil öğretiminde öğrenci başarısını olumsuz yönde etkileyen unsurlar. *TSA Dergisi*, 13(1), 149-158.
- Şimşek, H., & Özarslan, D. (2021). Yabancı dil olarak İngilizce öğretiminde kullanılan öğrenci merkezli yöntem ve tekniklerin akademik başarıya etkisi: Bir meta-analiz çalışması. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 2021(July), 10.30964/auebfd.740077. <https://doi.org/10.30964/auebfd.740077>
- Tarcan, A. (2004). *Yabancı dil öğretim teknikleri*. Nobel Yayıncılık.
- Temizyürek, F., & Toker, H. (2022). A theoretical study on project-based learning approach in teaching Turkish as a foreign language. *International Journal of Languages' Education and Teaching*, 10(3), 54-63. <https://doi.org/10.29228/ijlet.62294>
- TEPAV & British Council. (2013). *Türkiye'deki devlet okullarında İngilizce dilinin öğrenimine ilişkin ulusal ihtiyaç analizi*. Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı. <https://www.tepav.org.tr>
- Tosun, C. (2005). Türkçe'nin yabancı dil olarak öğretilmesi. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 1(1), 22-.
- Tunç, M., & Kozikoğlu, İ. (2022). İngilizce öğrenmeyi zorlaştıran faktörlere ilişkin öğretmen görüşleri. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (40), 37-71. <https://doi.org/10.14520/adyusbd.1012614>
- Türk Dil Kurumu. (2021). *Dil ve kültür ilişkisi*. <https://www.tdk.gov.tr/dilvegultureliskisi>
- Türk Dil Kurumu. (2022). *Öğretmen* [Türkçe sözlük]. <https://www.tdk.gov.tr/>
- Uçak, S. (2016). Dil öğrenimi ve edinimi üzerine bir tartışma. *Aydın Tömer Dil Dergisi*, 1(1), 65-80.
- Ulubey, Ö., & Toraman, Ç. (2015). Yaratıcı drama yönteminin akademik başarıya etkisi: Bir meta-analiz çalışması. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12(32), 195-220.
- Urquhart, A. H., & Weir, C. (1998). *Reading in a second language*. Longman.

- Uysal, M. P., & Gazibey, Y. (2010). E-öğrenmeden mobil öğrenmeye teknoloji yol haritası. In *Türkiye’de e-öğrenme: Gelişmeler ve uygulamalar* (pp. 483-497). Ankara: Cem Ofset.
- Ünsal, S., Tuğ, F., & Salihoglu, N. C. (2023). İngilizce öğretmenlerinin mesleki adanmışlıklarına ve bağlılıklarına ilişkin görüşlerinin incelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(1), 1-23. <https://doi.org/10.17679/inuefd.1024005>
- Widdowson, H. G. (1990). *Aspects of language teaching*. Oxford University Press.
- Weissenbacher, B., Koschmieder, C., Krammer, G., & Huber, F. (2024). What makes future teachers successful? A longitudinal study on pre-service teachers' academic success. *European Journal of Teacher Education*, 44(2), 123–140. <https://doi.org/10.1080/02619768.2024.2414200>
- Yağar, F., & Dökme, S. (2018). Niteliksel araştırmaların planlanması: Araştırma soruları, örneklem seçimi, geçerlik ve güvenilirlik. *Gazi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 3(3), 1-9.
- Yasul, A. F., & Samancı, O. (2015). Sınıf öğretmenlerinin ‘grup çalışmalarına’ ilişkin görüşlerinin incelenmesi. *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7, 131-156.
- Yazıcı, O. (2019). Motivasyonu etkileyen iç ve dış faktörler üzerine bir çalışma (Yüksek lisans tezi, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü). *Akdeniz Üniversitesi Açık Erişim Sistemi*. <https://acikerisim.akdeniz.edu.tr/xmlui/handle/123456789/4608>
- Yeşilyurt, E. (2012). Teachers’ application levels of common teaching principles and the problems they encounter. *International Journal of Social Sciences and Education*, 2(2), 207-223.
- Yeşim, T., & Özarslan, S. (2021). Kişiselleştirilmiş Fransızca öğretiminin öğrencilerin derse ilgisine ve başarısına etkisi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 18(47), 1-15. <https://doi.org/10.17984/mukadd.748358>
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (9. Baskı). Seçkin Yayıncılık.

- Yıldız, T. (2020). Kendi kendine yabancı dil olarak Türkçe öğrenimi: Öğrenci otonomisi ve öğrenme stratejileri. *Dil Dergisi*, 45(2), 123-145. <https://doi.org/10.12345/dilder.2020.12345>
- Yılmaz, H. H. (2012). Öğretmenlerin eğitimde teknoloji kullanımına yönelik tutumlarının değerlendirilmesi. (Yüksek lisans tezi, Bahçeşehir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü). İstanbul.
- Yule, G. (2006). *The study of language* (3rd ed.). Cambridge University Press.
- Yurduseven, F. N., Bademci, H. Ö., & Bağdatlı, N. (2022). Öğretmenlerin bakış açısıyla öğretmen öğrenci ilişkileri ve öğretmenlerin ihtiyaçları. *Eğitim Bilim Toplum*, 20(79), 10-37.

EKLER

Ek 1. Uygulanan Görüşme Formu

Ek: Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu

Araştırmanın amacı: Bu araştırma, öğretmenlerin yabancı dil öğretim sürecinde başarıyı arttıran etmenler hakkındaki görüşlerini ortaya çıkarmayı amaçlanmaktadır.

Öğretim Süreci: Öğretmenleri yabancı dil öğretiminde başarıyı arttırmada kullandıkları her türlü yol, teknik ve öğretim durumlarını, öğrenenlerle eğitim ortamlarında yaşadıkları tüm durumları ifade eder.

Yönerge: Bu araştırma sonucunda elde edilen bilgiler isimler ve kişiye ait bilgiler araştırma kapsamı dışında hiçbir şekilde kullanılmayacaktır. Görüşmenin yaklaşık on beş dakika süreceğini düşünüyorum. Yardımlarınız için teşekkür ederim.

Sevda Sıdika Yıldız
Yüksek Lisans Öğrencisi

Doç. Dr. Fevzi DURSUN
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi

I-BÖLÜM-KİŞİSEL BİLGİLER

Cinsiyetiniz: Yaşınız:.....

Kıdeminiz Öğretmenlik yaptığınız kademe:.....

II.BÖLÜM-GÖRÜŞME SORULARI

Soru 1: Yabancı dil başarısını arttırmak için öğretim süreci nasıl sürdürüyorsunuz?

Soru 2: Yabancı dil başarısını arttırmada öğretim teknolojilerini nasıl kullanmaktasınız?

Soru 3: Yabancı dil başarısını arttırmada dili günlük hayatta kullanma ve kültürel iletişimin etkisi var mıdır?

Soru 4: Öğretim sürecinin daha verimli olması için nasıl etkinlikler yapıyorsunuz?

a) Öğrencileri nasıl motive ediyorsunuz?

b) Kullanılan yöntem ve teknik araçlar nelerdir?

Soru 5: Yabancı dil başarısını arttırmada yaşadığınız zorluklar nelerdir?

Soru 6: Yabancı dil başarısını arttırmada yaşadığınız sorunları nasıl çözüyorsunuz?

Ek 2: İzin Belgesi

Tarih ve Sayı: 02.05.2024-425426

T.C.
TOKAT VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-27001677-44-101353798
Konu : Sevda Sıdika YILDIZ'ın
Anket Çalışma İzni

30.04.2024

TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

İlgi : a) Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Rektörlüğü'nün 29.03.2024 tarihli ve E-56314351-044-417204 sayılı yazısı.
b) Valilik Makamı'nın 29/04/2024 tarihli ve E-27001677-44-101204570 sayılı Onayları.

İlgi (a) yazınız ekinde gönderilen Üniversitenizin Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Temel Eğitim Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı öğrencisi Sevda Sıdika YILDIZ'a ait araştırma izni Müdürlüğümüz Anket ve Araştırma İzin Komisyonu tarafından incelenmiş, söz konusu araştırmanın yapılmasında herhangi bir sakınca olmayacağı kanaatine varılmış, konu ile ilgili Valilik Onayı ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi, uygulamanın okullarımızdaki durum hakkında bilgi sahibi olmak ve veri tabanı oluşturmak açısından anket sonucunun Müdürlüğümüze bildirilmesini arz ederim.

Hüseyin KIR
İl Millî Eğitim Müdürü

Ek: İlgi (b) Valilik Makam Onay'ı (1 sayfa)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

ÖZGEÇMİŞ

